

הַשָּׁמַיִם וְרֹמֶשׁ הָאָדָמָה וְקִשֶּׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֲשֶׁבוֹר
 מִן־הָאָרֶץ וְהַשְּׂכֵבֶתִים לְבִטָּח: וְאֶגֶזֶר לְהוֹן קִיָּם, בְּעֶדְנָא הָהוּא.
 דִּיהוֹן שָׁלֵם עִם חֵית בָּרָא, וְעַם עוֹפֹא דְשִׁמְיָא. וְרַחֲשָׂא, דְּאַרְעָא. וְקִשְׁתָּא
 וְחֶרֶבָא וְעֶבְדֵי קֶרְבָּא, אֲבִטִּיל מִן אַרְעָא. וְאַשְׁרִינוּן, לְרַחֲצוֹן:
 כֹּא וְאַרְשֶׁתִּיךָ לִי לְעוֹלָם וְאַרְשֶׁתִּיךָ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט
 וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים: וְאַקִּימְנִכּוֹן קֳדָמִי, לְעֹלָם. וְאַקִּימְנִכּוֹן קֳדָמִי,
 בְּקִשְׁטָא וּבְדִינָא. וּבְחֶסֶדָא, וּבְרַחֲמִי: כֹּב וְאַרְשֶׁתִּיךָ לִי בְּאַמוּנָה
 וַיִּדְעַת אֶת־יְהוָה: וְאַקִּימְנִכּוֹן קֳדָמִי, בְּהִימְנוּתָא. וְתִדְעוּן, לְמַדְחַל מִן
 קֳדָם יי:

(גְּאֵלֵנוּ יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרָקְנָא. יי עֲבָאוֹת, שְׁמִיָּה. קְדִישָׂא, דִּישְׂרָאֵל:)

על דא יתברך וישתבח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׂא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעֹלָם,
 וּלְעָלְמֵי עָלְמַי:

דדה
 לטנחת שבת
 ושני וחמישי

כֹּא וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה

לֵאמֹר: וּמִלִּיל יי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר:

כֹּב נָשָׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי

גֵּרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית אֲבֹתָם

לְמִשְׁפַּחְתָּם: קִבִּיל. יְת חוֹשְׁבִין. בְּנֵי גֵרְשׁוֹן אָף אֲנֹנִי, לְבֵית

אֲבֹתֵהוֹן לְיֹדְעֵיתְהוֹן: כֹּג מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעְלָה

תפסיר רס"ג

כא) ת'ם כלם אללה מוסי
 תכלימא: כב) ארפע גמלה בני
 גרשון הם איצא. לביות
 אבאיהם לעשאיהם: כג) מן
 אבן ת'לאת'ין סנה פצאעדא.

— רס"י —

כֹּב נָשָׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם. כְּמוֹ שְׁצִוִּיתִיךָ עַל בְּנֵי קָהָת לְרֹאוֹת כְּפָה יֵשׁ שְׁהֲגִיעוּ
 לְכָלֵל עֲבוּדָה:

תפסיר דס"ג

אלי אבן כ'מסין סנה תעדהם.
כל מן ידכל לאלגיש. לכדמה
כ'בא אלמחצ'ר: כד) ויהיה
כ'דמתהם. עמלא וחמלא:
כה) וחמלון שקאק אלמסכן
וכ'בא אלמחצ'ר. וג'שאה.
וג'שא אלדארש אלד'י עליה
מן פוק. וסתר באב כ'בא
אלמחצ'ר: כו) וקלוע אל-
צראדק וסתר באבה. אלד'י
עלי אלמסכן ואלמד'בח
מסתדירא. ואטנאבהא. וסאיר

עד בן-חמשים שנה תפקד
אותם כל-הבא לעבא
עבא לעבד עבדה באהל
מועד: מבר תלתין שנין ולעילא. עד.
בר חמשים שנין תמני יתהון. כל דאתי
לחילא חילא. למפלח פולחנא במשכן
זמנא: כז) זאת עבדת
משפחת הגרשני לעבד
ולמשא: דיין פולחן. ורעית גרשון.

למפלח ולמשל: כח) ונשאו את-יריעת המשכן ואת-
אהל מועד מכסהו ומכסה התחש אשר-עליו
מלמעלה ואת-מסך פתח אהל מועד: ויטלון. וית
יריעת משכנא וית משכן זמנא. חופאיה. וחופאה. דסגונא דעלוהי
מלעילא. וית פרסא. דתרע משכן זמנא: כט) ואת קלעי
החצר ואת-מסך | פתח | שער החצר אשר
על-המשכן ועל-המזבח סביב ואת מיתריהם
ואת-כל-כלי עבדתם ואת כל-אשר יעשה
להם ועבדו: וית סרדי דרתא. וית פרסא דמעלנא דתרע דרתא.

— רש"י —

כח) את יריעת המשכן. עשר תחתונות: מסך פתח. וילון המזרחי: כי אשר על
ואת אהל מועד. יריעות עזים העשויות המשכן. כלומר הקלעים והמסך שלחצר
לאהל עליו: מכסהו. עורות אילים מאדמים: הסוככים ומגינים על המשכן ועל מזבח
וזלק הדקדוק: כו) ועל המזבח סביב. תיבת המזבח בפשטא אחת והיא מלרע וזו שיטת הר"מ
לונזאנו וספרי ספרד וכ"ה בירושלמיים:

תפסיר רס"ג

אניה' כ'דמתהא. וכל מא יצלה
להא הם יכ'דמון: כז) עלי' קול
הרון ובניה יכון. גמיע כ'דמה'
בני גרשון. מן חמלהם. וסאיר
עמלהם. ועדו עליהם בחפץ.
גמיע חמלהם: כח) תד'ה
כ'דמה' עשאיר בני גרשון פי
כ'בא אלמחציר. וחפצ'הם. עלי'
יד איתמר. אבן הרון אלאמאם:
כט) בני מררי. לעשאיריהם
וביות אבאיהם תעדהם:
ל) מן אבן ת'לאתין סנה
פצאעדא. ואלי' כ'מסין סנה
תעדהם. כל מן ידכל לאלגיש.
לכ'דמה' כ'בא אלמחציר:

דעל משפנא ועל מדבחא סחור סחור.
וית אטניהון. וית כל מני פולחנהון. וית
כל דיתמסר. להון ויפלחון: כז) על-פי
אהרן ובניו תהיה
כל-עבדת בני הגרשני
לכל-משאם ולכל עבדתם
ופקדתם עליהם במשמרת
את כל-משאם: על מימר אהרן
ובנוהי תהי. כל פולחן בני גרשון. לכל
מטולהון. ולכל פולחנהון. ותמנון עליהון
במטרא. ית כל מטולהון: כח) זאת

עבדת משפחת בני הגרשני באהל מועד
ומשמרתם ביד איתמר בן-אהרן הכהן: דין
פולחן. זרעית. בני גרשון במשכן זמנא. ומטרתהון. בידא דאיתמר.
בר אהרן כהנא: ס כט בני מררי למשפחתם
לבית-אבתם תפקד אתם: בני מררי. לזרעיתהון לבית
אבהתהון תמני יתהון: ל מבן שלשים שנה ומעלה
ועד בן-חמשים שנה תפקדם כל-הבא לעבא
לעבד את-עבדת אהל מועד: מפר תלתין שנין
ולעילא. ועד. בר חמשים שנין תמנינון. כל דאיתי לחילא. למפלח.

— רש"י —

הנחשת סביב: ואת כל אשר יעשה להם. כז) על פי אהרן ובניו. ואיזה מהבנים ממנה
פתרגומו ית כל דיתמסר להון, לבני גרשון: עליהם, ביד איתמר בן אהרן הכהן:

תפסיר דס"ג

לא) וְהָיָה חֶפְצִי חֲמִלָהֶם.
 וְסֹאִיר עֲמִלָהֶם פִּי כִּבָּא
 אֶלְמַחְצִיר. תְּכִי־אֶתְגֵּן אֶלְמִסְכָּן.
 וְאַמְתָּאֲגָה וְעֲמִידָה וְקֹואֲעִידָה:
 (לב) וְעֲמִיד אֶלְצִיר־אֶדֶק
 מִסְתִּיר־רָא. וְקֹואֲעִידָהּ
 וְאוֹתֵאֲדָהּ וְאַטְנָאֲבָהּ. וְגִמִּיעַ
 אֲנִיתָהּ. וְסֹאִיר כִּדְמִתָּהּ.
 וְעִידוֹ בְּאַסְמָא. גִּמִּיעַ אֲנִיהַ
 חֶפְצִי חֲמִלָהּ: (לג) הָיָה
 כִּדְמָהּ בְּנֵי מִרְרִי. פִּי כִּבָּא
 אֶלְמַחְצִיר. עָלַי יָד אִיתְמַר אֲבָן
 הָרוֹן אֶלְאַמָּאִם: (לד) פְּעִיד מוֹסִי
 וְהָרוֹן. וְאַשְׂרָאֵף אֶלְגִּמָּאֲעָה בְּנֵי

יֵת פּוֹלְחֵן מִשְׁכָּן זְמָנָא: לֹא וְזֹאת
 מִשְׁמֶרֶת מִשְׁאֵם לְכָל-
 עֲבָדְתָם בְּאֶהֱל מוֹעֵד
 קִרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיתִיו
 וְעֲמוּדָיו וְאֲדָנָיו: וְדָא מִשְׁרַת
 מִטּוֹלְהוֹן. לְכָל פּוֹלְחָנְהוֹן בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא.
 דְּפִי מִשְׁכָּנָא. וְעֲבָרְהִי וְעֲמוּדֵהִי וְסִמְכוּהִי:
 לִב וְעֲמוּדֵי הַחֲצִיר סָבִיב
 וְאֲדָנֵיהֶם וִיתְדֹתָם
 וּמִיתְרֵיהֶם לְכָל-כְּלֵיהֶם

וְלְכָל עֲבָדְתָם וּבִשְׁמַת תִּפְקְדוּ אֶת-כָּלִי
 מִשְׁמֶרֶת מִשְׁאֵם: וְעֲמוּדֵי דִרְתָּא סְחוּר וְסִמְכֵיהוֹן.
 וְסִבֵּיהוֹן וְאַטְנֵיהוֹן. לְכָל מְנִיהוֹן. וְלְכָל פּוֹלְחָנְהוֹן. וּבִשְׁמָהֶן תִּמְנוֹן. יֵת
 מְנֵי מִשְׁרַת מִטּוֹלְהוֹן: לִג וְזֹאת עֲבָדַת מִשְׁפַּחַת בְּנֵי
 מִרְרִי לְכָל-עֲבָדְתָם בְּאֶהֱל מוֹעֵד בְּיַד אִיתְמַר
 בֶּן-אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: דִּין פּוֹלְחֵן. זְרַעִית בְּנֵי מִרְרִי. לְכָל פּוֹלְחָנְהוֹן
 בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא. בִּידָא דְּאִיתְמַר. בֶּר אַהֲרֹן כְּהֵנָּא: לִד וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה
 וְאַהֲרֹן וּנְשֵׁי־הָעֵדָה אֶת-בְּנֵי הַקְּהָלִי

• — רש"י — •

ומיתריהם היו לעמודים סביב לתלות בהם
 הקלעים בשפתם העליונה, בכלנסות
 וקנדיסין [וקנטיסין] כמו ששנויה במלאכת
 המשכן:

לז ויתדתם ומיתריהם. שלעמודים, שהרי
 יתדות ומיתרי הקלעים במשא בני גרשון
 היו, ויתדות ומיתרים היו לזרועות ולקלעים
 מלמטה, שלא תגביהם הרוח, ויתדות

תפסיר דס"ג

קָהָת. לְעִשְׂאִירָהֶם וּבִיּוֹת
אֲבָאִיהֶם: (לז) מִן אֲבֹן תִּלְאֲתִין
סֵנָה פִּצְאָעֵדָא. אֱלֹהֵי כִּמְסִין
סֵנָה. כָּל מִן יִדְכֵּל לֵאלֹגִישׁ.
לְכַדְמָה' כִּבָּא אֶלְמַחְצִיר:
(לו) פִּצְאָר גְּמִיעַ עֲדִדָּהֶם
לְעִשְׂאִירָהֶם. אֶלְפִין וְסַבַּע מֵאָה
וְכִמְסִין: (לז) הִדְיָה אַעֲדָא
עִשְׂאִיר אֶלְקָהָתִי. כָּל מִן יִכְדָּם
פִּי כִּבָּא אֶלְמַחְצִיר. אֱלֹדִי עַד
מוֹסִי וְהָרוֹן. בְּאִמֹר אֶלְלָה עֲלֵי
יָד מוֹסִי: (לח) וְעַד בְּנֵי גִרְשׁוֹן.
לְעִשְׂאִירָהֶם וּבִיּוֹת אֲבָאִיהֶם:
(לט) מִן אֲבֹן תִּלְאֲתִין
סֵנָה פִּצְאָעֵדָא. אֱלֹהֵי כִּמְסִין
סֵנָה. כָּל מִן יִדְכֵּל לֵאלֹגִישׁ.
לְכַדְמָה' כִּבָּא אֶלְמַחְצִיר:

לְמִשְׁפַּחָתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם:

וּמִנָּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. וּרְבִרְבֵי בְּנִשְׁתָּא יִת
בְּנֵי קָהָת. לְזִרְעֵיתָהוֹן וּלְבֵית אֲבֹתָהוֹן:

לז מִן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה

וּמַעֲלָה וְעַד בֶּן-חֲמִשִּׁים

שָׁנָה כָּל-הָבָא לַעֲבֹדָה

לְעִבְדָּהּ בְּאֶהֱל מוֹעֵד: מִבֶּר

תִּלְתִּין שָׁנִין וְלַעֲיָלָא. וְעַד בֶּר חֲמִשִּׁין

שָׁנִין. כָּל דְּאֲתִי לְחִילָא. לְפֻלְחָנָא

בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא: לז וַיְהִיו פְּקֻדֵיהֶם

לְמִשְׁפַּחָתָם אֶלְפִים שֶׁבַע

מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים: וְהָיוּ מְנִינֵיהוֹן

לְזִרְעֵיתָהוֹן. תִּרִין אֶלְפִין. שֶׁבַע מֵאָה וְחֲמִשִּׁין: לז אֵלֶּה פְּקוּדֵי

מִשְׁפַּחַת הַקָּהָתִי כָּל-הָעֹבֵד בְּאֶהֱל מוֹעֵד אֲשֶׁר

פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל-פִּי יְהוָה בְּיַד-מֹשֶׁה: אֵלֶּין

מְנִינֵי זִרְעֵית קָהָת. כָּל דְּפָלַח בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא. דְּמִנָּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. עַל

מִמָּרָא דִּי בִידָא דְּמֹשֶׁה: ס (שע) לז וּפְקוּדֵי בְּנֵי גִרְשׁוֹן

לְמִשְׁפַּחָתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם: וּמְנִינֵי בְּנֵי גִרְשׁוֹן.

לז לְזִרְעֵיתָהוֹן וּלְבֵית אֲבֹתָהוֹן: לט מִן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעֲלָה

וְעַד בֶּן-חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל-הָבָא לַעֲבֹדָה

בְּאֶהֱל מוֹעֵד: מִבֶּר תִּלְתִּין שָׁנִין וְלַעֲיָלָא. וְעַד בֶּר חֲמִשִּׁין שָׁנִין.

תפסיר דס"ג

(מ) פִּצָּאָר עֲדָדָהֶם. לְעִשְׁאִירָהֶם
וּבֵיּוֹת אֲבֹאִיָּהֶם. אֶלְפִין וְסֵת
מֵאִיָּה וְתִלְאִתִּין: (מא) הִוְלָאִי
מַעֲדוּדֵי עֲשֹׂאִיר בְּנֵי גֵרְשׁוֹן. כָּל
מִן יִכְדָּם פִּי כִּבָּא אֶלְמַחְצִיר.
אֶלְדִּי עַד מוֹסִי. וְהָרוֹן עָלִי
קוֹל אֱלֹהִים: (מב) וְעַד עֲשֹׂאִיר
בְּנֵי מֵרָרִי. לְעִשְׁאִירָהֶם וּבֵיּוֹת
אֲבֹאִיָּהֶם: (מג) מִן אֲבִן תִּלְאִתִּין
סָנָה פִּצָּאָעָדָא. אֶלִּי כִּמְסִין
סָנָה. כָּל מִן יִדְכָּל לֹאֲלָגִישׁ.
לְכִידְמָה כִּבָּא אֶלְמַחְצִיר:
(מד) פִּכָּאָן עֲדָדָהֶם לְעִשְׁאִירָהֶם.
תִּלְאִתָּהּ אֱלֹאֶף וּמֵאִיתִין:
(מה) הִוְלָאִי מַעֲדוּדֵי עֲשֹׂאִיר בְּנֵי
מֵרָרִי. אֶלְדִּי עַד מוֹסִי וְהָרוֹן.
עָלִי קוֹל אֱלֹהִים בְּנֵד מוֹסִי:

כָּל דָּאִתִּי לְחִילָא. לְפּוֹלְחָנָא בְּמִשְׁכָּן
זְמָנָא: **וַיְהִי** **פְקֻדֵיהֶם**
לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם
אֶלְפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת
וּשְׁלֹשִׁים: וְהָיוּ מְנִינֵיהוֹן. לְזִרְעִיתָהוֹן
לְבֵית אֲבֹהֵתָהוֹן. תְּרִין אֶלְפִין וְשִׁית מֵאָה
וּתְלָתִין: **מֵאָה אֱלֹה פְקוּדֵי**
מִשְׁפַּחַת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן כָּל-
הָעֶבֶד בְּאֶהֱל מוֹעֵד אֲשֶׁר
פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל-פִּי
יְהוָה: אֵלִין מְנִינֵי. זִרְעִית בְּנֵי גֵרְשׁוֹן.
כָּל דְּפָלַח בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא. דְּמָנָא מֹשֶׁה.

וְאַהֲרֹן עַל מִמְרָא דִּי: **מֵב** וּפְקוּדֵי מִשְׁפַּחַת בְּנֵי מֵרָרִי
לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם: וּמְנִינֵי. זִרְעִית בְּנֵי מֵרָרִי.
לְזִרְעִיתָהוֹן לְבֵית אֲבֹהֵתָהוֹן: **מֵג** מִכָּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וּמַעֲלָה וְעַד בֶּן-חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל-הָבָא לְעִבָּא
לְעֶבְדָּהּ בְּאֶהֱל מוֹעֵד: מִבַּר תְּלָתִין שָׁנִין וּלְעִילָא. וְעַד בַּר
חֲמִשִּׁין שָׁנִין. כָּל דָּאִתִּי לְחִילָא. לְפּוֹלְחָנָא בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא: **מֵד** **וַיְהִי**
פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפַּחְתָּם שְׁלֹשָׁת אֶלְפִים וּמֵאָתִים:
וְהָיוּ מְנִינֵיהוֹן לְזִרְעִיתָהוֹן. תְּלָתָא אֶלְפִין וּמֵאָתָן: **מֵה** **אֱלֹה פְקוּדֵי**
מִשְׁפַּחַת בְּנֵי מֵרָרִי אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן

תפסיר רס"ג

מו) וגמיע אלמעדודין. אלד"י
עד מוסי ותרון. ואשראף
בני אסראיל אלליואנין.
לעשאירם וביות אבאיהם:
מו) מן אבן ת'לאתין סנה
פצאעדא. אלי' כ'מסין סנה. כל
מן ידכ'ל. ליכ'דם כ'דמה' עמל.
וחמל פי כ'בא אלמחצ'ר:
מוח) פכאן עדדהם. ת'מאניה'
אלאף. וכ'מס מאניה ות'מאנין:
מוט) עלי' קול אללה עדדהם
מוסי'. כל פריק פי עמלה

על-פי יהוה יהוה ביד-משה: אלין

מניני. זרעית בני מררי. דמנא משה
ואהרן. על מימרא די' בידא דמשה:

כל-הפקדים אשר פקד

משה ואהרן ונשיאי ישראל

את-הלויים למשפחתם

ולבית אבתם: כל מניניא. דמנא

משה ואהרן. ורברבי ישראל ית ליואי.

לזרעיתיהון ולבית אבהתיהון: מן

שלשים שנה ומעלה ועד בן-חמשים שנה

כל-הבא לעבד עבדת עבדה ועבדת משא

באהל מועד: מבר תלתין שנין ולעילא. ועד בר חמשיין שנין.

כל דאיתי. למפלח פולחן פולחנא. ופולחן מטול במשפן זמנא:

ויהיו פקדיהם שמנת אלפים וחמש מאות

ושמנים: והו מניניהון. תמניא אלפין. וחמש מאה ותמנין:

על-פי יהוה פקד אותם ביד-משה איש

איש על-עבדתו ועל-משאו ופקדיו אשר-צוה

יהוה את-משה: על מימרא די'. מנא יתהון בידא דמשה.

— רס"י —

מ) עבדת עבדה. הוא השיר במצלתים
וכנורות. שהיא עבודה לעבודה אחרת:
ועבדת משא. כמשמעו: מט ופקדיו אשר
צוה ה' את משה. ואותן הפקודים היו
במצוה מן שלשים שנה ועד בן חמשים
שנה:

שמן המור (מט) איש איש. המנהג להפריד ביניהם.

טַמִּיאָה, שְׁחִיק עֲצָמוֹת:

תפסיר רס"ג

בֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְעָבְדוּ בֵּן
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְשָׁלְחוּ יְתֵהוֹן. לְמַפְרָא
לְמִשְׁרִיתָא. כָּמָא דְמַלִּיל יי עִם מֹשֶׁה. בֵּן
עָבְדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פ דְּ וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיל
יי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: דְּ וַיְדַבֵּר אֶל-
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אוֹ-אִשָּׁה
כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל-חַטָּאת הָאֵדָם
לְמַעַל מַעַל בִּיהוָה וְאַשְׁמָה

כ'ארג אלעסכר. כמא אמר
אללה מוסי. כדאך צנעו בני
אסראיל: (ה) תם כלם אללה
מוסי תכלימא: (ו) קל לבני
אסראיל. אי רגל או אמראה.
יצנע שייא מן כ'טאיה אלנאס.
לינכתי נכתיא באללה. פאתם:
(ז) תם יקר בכ'טייתה אלדי
צנעהא. פלירד אלצ'לאמה
בראסקהא. ויזיד עליהא
כ'מסהא. וידפעחא אלי מן
צ'למה: (ח) ואן לם יכון

הַנֶּפֶשׁ הַהוּא: מַלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. גִּבֹּר אוֹ אֶתָּא. אֲרִי יַעֲבֹדוּן
מִכָּל חוֹבֵי אֲנָשָׁא. לְשִׁקְרָא שִׁקְרָא קָדָם יי. וַיְחֹב אֲנָשָׁא הַהוּא:
וְהַתְּוֹדוּ אֶת-חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהָשִׁיב אֶת-
אֲשָׁמוֹ בְּרָאשׁוֹ וַחֲמִישָׁתוֹ יִסֹּף עָלָיו וְנָתַן לַאֲשֶׁר
אֲשָׁם לוֹ: וַיּוֹדוּן. יְת חוֹבִיהוֹן דְּעָבְדוּ. וַיְתִיב יְת חוֹבְתִיהָ בְּרִישִׁיהָ.
וַחֲמוּשִׁיהָ יוֹסִיף עָלֶיהָ. וַיְתִינָן. לְדַחֲתִיב לִיהָ: דְּ וְאִם-אֵין לְאִישׁ

— רס"י —

ו למעל מעל בה. הרי חזר וכתב כאן
פרשת גזל ונשבע על שקר, היא האמורה
בפרשת ויקרא (כ, כח) ומעלה מעל בה'
וכחש בעמיתו וגי', ונשנית כאן בשביל שני
דברים שנתחדשו בה האחד, שכתב והתודו,
למד שאינו חייב חומש ואשם על פי עדים
עד שיוודה בדבר. והשני על גזל חגר שהוא
נתון לפהנים: זאת אשמו בראשו. הוא
הקרוץ שנשבע עליו: לאשר אשם לו. למי
שנתחייב לו: ס ואם אין לאיש גואל. שמת

זולק הדקדוק: וחמישתו. בנוח כי היו"ד תמורת הדגש אשר בחמשה והוא מורה על חלק
אחד מחמשה (מהר"ב): לאשר אשם לו. תיבת אשם מלרע:

שימן דמור (י) איש או-אשה. המנהג להפריד בין או לאשה.

תפסיר דס"ג

לאלמ'צ'לום ולי. לתרד
אל'צ'לאמה אלמרדודה ללה
והי לאלאמאם. סוא כבש
אלג'פראן. אלד'י יסתג'פר
בה ענה: ט) וכל רפיעה.
מן גמיע אקדאס בני
אסראיל פלאי אמאם דפעוהא
כאנת לה: י) וכל אמר יכון
לה אמר אקדאסה. לאי
אמאם דפעוהא כאנת לה:

גֵּאֵל לְהָשִׁיב הָאֲשָׁם אֵלָיו
הָאֲשָׁם הַמוֹשָׁב לִיהוָה
לִפְהֶן מִלְּבַד אֵיל הַכַּפּוּרִים
אֲשֶׁר יִכְפֹּר-בּוֹ עָלָיו: וְאִם לִית
לְגוֹבְרָא פָּרִיק. לְאַתְבָּא חוֹבְתָא לִיה.
חוֹבְתָא. דַּמְתִּיב קָדָם יי לְכַהֲנָא. בָּר.
מְדַכֵּר כַּפּוּרִיא. דִּיכַפֵּר בֵּיה עֲלוּהִי:
ט) וְכָל-תְּרוּמָה לְכָל-קֹדֶשׁ

בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-יִקְרִיבוּ לִפְהֶן לוֹ יִהְיֶה: וְכָל
אֲפֻרָּשׁוֹתָא. לְכָל קוֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל. דִּיקְרִבּוֹן לְכַהֲנָא דִּילִיָּה יְהִי:
וְאִישׁ אֶת-קֹדֶשׁוֹ לוֹ יִהְיֶה אִישׁ אֲשֶׁר-יִתֵּן
לִפְהֶן לוֹ יִהְיֶה: וְגִבֹּר יֵת מַעֲשֵׂר קוֹדֶשׁוֹ דִּילִיָּה יְהִי. גִּבֹּר.

— רש"י —

בהם תביא בית ה' אלהיך, (שמות כג, יט).
ואיני יודע מה יעשה בהם, תלמוד לומר
לפניהן לו יהיה, בא הכתוב ולמד על
הכפורים שיהיו נתנין לפניהן: וְאִישׁ אֶת
קֹדֶשׁוֹ לוֹ יִהְיֶה. לפי שנאמרו מתנות כהונה
ולויה יכול יבואו ויטלו בזה, תלמוד לומר
ואיש את קדשו לו יהיה, מגיד שטובת
הנאתן לבעלים, ועוד מדרשים הרבה דרשו
בו בספרי. ומדרש אגדה ואיש את קדשו לו
יהיה מי שמעבב מעשרותיו ואינו נותנו, לו
יהיו המעשרות, סוף שאין שדהו עושה אלא
אחד מעשרה שהיתה למודה לעשות:
אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לִפְהֶן. מתנות הראויות לו:
לו יהיה. ממון הרבה:

התובע שהשביעו, ואין לו יורשים: לְהָשִׁיב
הָאֲשָׁם אֵלָיו. כשנמלק זה להתודות על
עונו. ואמרו רבותינו וכי יש לך אדם
בישראל שאין לו גואלים או בן או אח או
שאר בשר הקרוב ממשפחת אביו למעלה
עד יעקב, אלא זה הגר שמת ואין לו יורשים:
הָאֲשָׁם הַמוֹשָׁב. זה הקרן והחומש:
לֵה' לִפְהֶן. קנאו השם ונתנו לפניהן שבאותו
משמר: מִלְּבַד אֵיל הַכַּפּוּרִים. האמור
בויקרא (ויקרא כ, כה) שהוא צריך להביא:
ט) וְכָל תְּרוּמָה וְגו'. אמר רבי ישמעאל וכי
תרומה מקריבין לפניהן, והלא הוא המחוור
אחריה לבית הגרנות. ומה תלמוד לומר
אשר יקריבו לפניהן, אלו הכפורים, שנאמר

שמן המור (ט) וְכָל-תְּרוּמָה. המנהג להטעים הכ"ף.

תפסיר רס"ג

י(א) ת'ם כלם אללה מוסי' תכלימא: יב) מר בני אסראיל. וקל להם. אי רגל חאדת זוגתה. פכ'אנתה כ'אנתה: יג) באן צ'אגעהא רגל מצאגעהא אנסאל. וג'בי ד'אלך ען זוגתה. ואנסתרת ותי נגסה. ושאחה ל'ס עליהא. ותי לם תקרה:

דיתין לכהנא דיליה יהי: פ (רביעי)

אל-משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם איש איש כי-תשטה אשתו

ומעלה בו מעל: מליל עם בני ישראל. ותימר להון. גבר גבר ארי תסטי אתתיה. ותשקר ביה שקר: יג) ושכב איש אתה שכבת-זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין ביה והוא לא נתפשה: וישכוב גבר יתה שכבת זרעא. ויהי מכוסא מעיני בעלה. ומטמא והיא מסאבא. וסהיד לית ביה. והיא לא אתאחדת:

— רש"י —

יז איש איש כי תשטה אשתו. מה בתיב למעלה מן הענין ואיש את קדשיו לו יהיו. אם אתה מעכב מתנות הכהן, חייך שתצטרף לבא אצלו להביא לו את הסוטה: איש איש. ללמדך שמועלת בשתים, באיש מלחמה שלמעלה ואישה מלמטה: כי תשטה אשתו. שנו רבותינו אין המנאפין נואפין עד שתכנס בהן רוח שטות, דכתיב כי תשטה, וכתוב בו נואף אשה חסר לב (משלי ו, ז). ופשוטו שלמקרא כי תשטה תט מדרכי צניעות ותחשד בעיניו, כמו שטה מעליו ועבר (סד ז, טו). אל ישט אל דרכיה זולק הדקדוק: יז שכבת זרע. כל זרע דקרי, מלעיל (מהר"ב):

שימן המור (יז) איש איש המנהג להפריד ביניהם.

תפסיר דס"ג

(יד) וְכִסֵּר בַּבֹּאֲלָה רֹאֵי גִירָה. פִּגְיָאָר עֲלִיהָא וְהִי נִגְסָה. או גִּיר נִגְסָה: טו) פְּלִיאַת דְּאֵלֶךְ אֶלְדָּגֶל בְּזוּגָתָה אֵלִי אֱלֹאֲמָאָם. וַיֵּאֲתִי בְּקִרְבָּאֲנָהָ מַעֲהָ. עֶשֶׂר וַיִּבֶה מִן דְּקִין אֶלְשְׁעִיר. לֹא יֵצֵב עֲלֶיהָ דְּהֵנָּא. וְלֹא יִגְעַל עֲלֶיהָ לְבֹאֲנָא. לֹאֲנָה קִרְבָּאָן אֶלְגִּירָה. קִרְבָּאָן אֶלְדָּכֶר יִדְכָר בִּאֶלְדֵּינוּב: טז) וַיִּקְדְּמָהָ אֱלֹאֲמָאָם.

וְעֵבֶר עָלָיו רוּחַ-קְנָאָה וְקָנָא אֶת-אִשְׁתּוֹ וְהוּא נִטְמָאָה אוֹ-עֵבֶר עָלָיו רוּחַ-קְנָאָה וְקָנָא אֶת-אִשְׁתּוֹ וְהִיא לֹא נִטְמָאָה: וַיַּעֲבֵר עָלֶיהָ רוּחַ קְנָאָה. וַיִּקְנֵי יֵת אֶתְתִּיהָ וְהִיא מְסֻאָבָא. אוֹ עֵבֶר עָלֶיהָ רוּחַ קְנָאָה וְקָנֵי יֵת אֶתְתִּיהָ. וְהִיא לֹא מְסֻאָבָא: וְהִבִּיא הָאִישׁ אֶת-אִשְׁתּוֹ

אֶל-הַכֹּהֵן וְהִבִּיא אֶת-קִרְבָּנָה עָלֶיהָ עֲשִׂירַת הָאִיפָה קֶמַח שְׁעָרִים לֹא-יֵצֵק עָלָיו שֶׁמֶן וְלֹא-יִתֵּן עָלָיו לִבְנָה כִּי-מִנְחַת קִנְאָתָהּ הוּא מִנְחַת זִכְרוֹן מִזִּכְרָתָהּ עוֹן: וַיִּיתֵי גֹבְרָא יֵת אֶתְתִּיהָ לְוֹת כְּהֵנָּא. וַיִּיתֵי יֵת קִוְרָבָנָה עָלֶיהָ. חֹד מִן עֶשְׂרָא בִּתְלַת סָאִין קֶמַח שְׁעָרִין. לֹא יִרִיק עָלֶיהָ מִשְׁחָא. וְלֹא יִתֵּן עָלֶיהָ לְבֹנְתָא. אֲרִי מִנְחַת קִנְאָתָא הוּא. מִנְחַת דּוּכְרָנָא מִדְּכָרָתָהּ חֹבִין: טז וְהִקְרִיב אֹתָהּ הַכֹּהֵן

— רש"י —

וְהִפְשֵׁה וְשָׁכַב עִמָּה (דברים כז, כח): יד וְעֵבֶר עָלָיו. קוֹדֵם לְסִתְיָהּ: רוּחַ קְנָאָה וְקָנָא. פִּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ לְשׁוֹן הַתְּרָאָה, שִׁמְתָּהּ בַּהּ אֶל תִּסְתְּרִי עִם אִישׁ פְּלוֹנִי: וְהִיא נִטְמָאָה אוֹ עֵבֶר עָלָיו וּגו'. כְּלוּמַר הוּא הַתְּרָאָה בַּהּ וְעֵבֶרָה עַל הַתְּרָאָתוֹ, וְאִין יָדוּעַ אִם נִטְמָאָה אִם לֹא: טו קֶמַח. שְׁלֹא יִהְיֶה מְסֻלָּת: שְׁעָרִים. וְלֹא חֲטִיִּים, הִיא עֲשֻׁתָּה מַעֲשֵׂה בְּהֵמָה

וְקִרְבָּנָה מֵאֵכֶל בְּהֵמָה: לֹא יֵצֵק עָלָיו שֶׁמֶן. שְׁלֹא יִהְיֶה קִרְבָּנָה מִהֶדֶר, שֶׁהַשֶּׁמֶן קָרוֹי אֹר וְהִיא עֲשֻׁתָּה בַּחֲשֵׁךְ: וְלֹא יִתֵּן עָלָיו לִבְנָה. שֶׁהָאֲמָהוּת נִקְרָאוֹת לְבֹנָה, שְׁנֵאֲמָר וְאֵל גִּבְעַת הַלְבֹנָה (ש"ס ד, ו), וְהִיא פִּרְשָׁה מִדְּרָכֶיהֶן: כִּי מִנְחַת קִנְאָתָהּ הוּא. הַקֶּמַח הַזֶּה, קֶמַח לְשׁוֹן זָכָר: מִנְחַת קִנְאָתָה. מַעֲוָרָתָהּ עָלֶיהָ שְׁתֵּי קִנְאוֹת, קִנְאָת הַמָּקוֹם

תפסיר רס"ג

וְהֵעֵמְדָהּ לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּקְרִיב

יְתֵה כֹהֵנָא, וַיְקִימֶנָה קֹדֶם יְיָ: וְלָקַח

הַכֹּהֵן מִיָּם קִדְשִׁים בְּכָלִי-

חֹרֶשׁ וּמִן-הָעֹפָר אֲשֶׁר יִהְיֶה

בְּקִרְקַע הַמִּשְׁכָּן יִקַּח הַכֹּהֵן

וְנָתַן אֶל-הַמִּיָּם: וַיִּסַּב כֹהֵנָא. מִי

כִּיּוֹר בְּמִן דְחֶסֶף. וּמִן עֹפָרָא. דִּיהִי

בְּאַיִסוּדֵי מִשְׁכָּנָא. יִסַּב כֹהֵנָא וַיִּתֵּן לְמִיָּא:

וְהֵעֵמִיד הַכֹּהֵן אֶת-הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה

וּפָרַע אֶת-רֹאשׁ הָאִשָּׁה וְנָתַן עַל-כַּפֶּיהָ אֶת

מִנְחַת הַזִּבְרוֹן מִנְחַת קִנְיָתָהּ הִוא וּבִיד הַכֹּהֵן

יִהְיוּ מִי הַמָּרִים הַמְּאָרְרִים: וַיִּקֵּם כֹהֵנָא יָת אֶתְתָּא קֹדֶם

יְיָ. וַיִּפְרַע יָת רִישָׁא דְאֶתְתָּא. וַיִּתֵּן עַל יְדֶהָ. יָת מִנְחַת דְכִרְנָא. מִנְחַת

קִנְיָתָא הִיא. וּבִידָא דְכֹהֵנָא יְהוֹן. מִיָּא מְרִירִיָּא מְלֻטְטִיָּא:

וַיִּקְפֹּהָא בֵּין יְדֵי אֱלֹהִי:

(ז) וַיֹּאכִיד' אֱלֹאֲמָאם. מִן

אֱלֹמָא אֱלֹמְקֶדֶס פִּי אֲנִיָּה' כִּיֶּזָּף.

וּמִן אֶלְתֵּרָאב. אֱלֹדִי יָכוֹן פִּי

עֲרֻצָּה' אֱלֹמְסִכֵּן. יֹאכִיד'

אֱלֹאֲמָאם וַיִּלְקִי פִי אֱלֹמָא:

(ח) וַיִּקְפֹּהָא בֵּין יְדֵי אֱלֹהִי.

וַיִּכְשֹׁף רֹאסָהָ. וַיַּגְעֵל עָלֶיהָ

יְדֶהָ. קִרְבָּאן אֱלֹדִיכֹר

קִרְבָּאן אֱלֹגִירָה. וַיִּמְסֹךְ פִּי

יְדֶהָ אֱלֹמָא אֱלֹמֶר אֱלֹלָעֵן:

• רס"י •

שְׁגִלֵּי הָרֹאשׁ גָּנְאִי לָהֶן: לִפְנֵי ה'. בְּשַׁעַר
נִקְנוֹר, הוּא שַׁעַר הָעֲזָרָה הַמְּזֻרְחִי, דְּרֹךְ כָּל
הַנִּכְבָּסִים: וְנָתַן עַל כַּפֶּיהָ. לִיַּגְעָה אוֹלִי
תִּטְרֹף דְּעֵתָה וְתוֹדָה, וְלֹא יִמְחָה שֵׁם הַמִּיּוּחָד
עַל הַמִּיָּם: הַמָּרִים. עַל שֵׁם סוּפֵן שֵׁהֶם
מָרִים לָהֶן: הַמְּאָרְרִים. הַמְּחַסְרִים אוֹתָהּ מִן
הָעוֹלָם, לְשׁוֹן סִלּוֹן מִמְּאִיר (יִמְחָל כֵּת, כִּז).
וְלֹא יִתְּכֵן לְפָרֶשׁ מִיָּם אַרְוִירִים, שְׁהָרִי
קְדוּשִׁים הֵן, וְלֹא אַרְוִירִים כְּתֵב הַכְּתוּב,
אֵלֹא מְאָרְרִים אֶת אַחֲרִים. וְאַף אֲנָקְלוּס לֹא
תִּרְגֵּם לִיטְיָא, אֵלֹא מְלֻטְטִיָּא, שְׁמִרְאוֹת קִלְלָה
בְּגוּפָהּ שְׁלִזוֹ:

וְקִנְיָתָהּ הַבַּעַל: יִמְיָם קִדְשִׁים. שְׁקִדְשׁוֹ
בְּכִיּוֹר, לִפִּי שְׁנַעֲשָׂה מִנְחָשֶׁת מִרְאוֹת
הַצּוּבָאוֹת, וְזוֹ פֶּרֶשָׁה מִדְּרָכֶיהֶן שְׁהָיוּ נִבְעָלוֹת
לְבַעֲלֵיהֶן בְּמִצְרִים תַּחַת הַתַּפּוּחַ, וְזוֹ קִלְקֵלָה
לְאַחֵר, תִּבְדֹּק בּוֹ: בְּכָלִי חֹרֶשׁ. הִיא הַשְּׁקֵתָה
אֶת הַנּוֹאֵף יֵין מִשְׁבַּח בְּכּוֹסוֹת מִשְׁבָּחִים,
לְפִיכֹךְ תִּשְׁתָּה מִיָּם הַמָּרִים בְּמִקְדָּה בְּזוּיָה
שְׁלֹחֶרֶשׁ: יִמְיָהּ הַכֹּהֵן וְגו'. וְהִלָּא כָּבֵר
נֹאמֶר וְהֵעֵמִידָהּ לִפְנֵי ה', אֵלֹא מְסִיעִין הָיוּ
אוֹתָהּ מִמְּקוֹם לְמִקְדָּה בְּדִי לִיַּגְעָה וְתִטְרֹף
דְּעֵתָה וְתוֹדָה: וּפָרַע. סִתַּר אֶת קְלִיעֵת
שַׁעֲרָה בְּדִי לְבֹאוֹתָהּ, מִכָּאן לְבָנוֹת יִשְׂרָאֵל

תפסיר דס"ג

(ט) ויחלפהא ויקול להא. אן כאן לם יציאגעד רגל. ולם תחדי אלי נגאסה גיר זוגד. פאברי מן הדא אלמא אלמד אללאען: כ) ואן כנת חדת. אלי גיר זוגד ותנגסת בה. וגעל גירה מצאגעתה פיד: כא) ויחלפהא עלי דאלד ימין אלחרג. ויקול אלמאם להא. יגעלד אללה. מסבה וימינא פי מא בין קומד. במא יגעל אללה ורכד סאקטא. ובטנד וארמא:

וְהִשְׁבִּיעַ אֹתָהּ הַכֹּהֵן
וַאֲמַר אֶל-הָאִשָּׁה אִם-לֹא
שָׁכַב אִישׁ אִתְּךָ וְאִם-לֹא
שָׁטִית טְמֵאָה תַּחַת אִישׁךָ
הַנָּקִי מִמִּי הַמָּרִים
הַמְּאָרְרִים הָאֵלֶּה: וְיָמִי יִתֶּה
כֶּהֱנָא. וַיִּמַּר לְאַתָּתָא אִם לֹא שָׁכִיב גִּבֹּר
יִתִּיד. וְאִם לֹא סָטִית. לְאַסְתָּאבָּא בֶּר
מִבְּעִלִּיד. הוּי זָכָאָה. מִמִּיָּא. מְרִירִיא

מִלְטָטִיא הָאֵלִין: כ) וְאַתָּה כִּי שָׁטִית תַּחַת אִישׁךָ וְכִי
נְטִמָּאת וַיִּתֵּן אִישׁ בְּךָ אֶת-שְׁכִבְתּוֹ מִבִּלְעָדִי
אִישׁךָ: וְאַתָּה אֲרִי סָטִית. בֶּר מִבְּעִלִּיד וְאַרִי אִסְתָּאבָּת. וַיֵּהָב גִּבֹּר
בִּיד יֵת שְׁכִבְתִּיהָ בֶּר מִבְּעִלִּיד: כא) וְהִשְׁבִּיעַ הַכֹּהֵן אֶת-
הָאִשָּׁה בְּשִׁבְעַת הָאֵלֶּה וַאֲמַר הַכֹּהֵן לְאִשָּׁה
יִתֵּן יְהוָה אוֹתָךְ לְאֵלֶּה וּלְשִׁבְעָה בְּתוֹךְ עֲמֶךָ
בְּתֵת יְהוָה אֶת-יֶרֶכְךָ נִפְלֹת וְאֶת-בִּטְנְךָ צָבָה:

— רש"י —

שיהיו הכל נשבעין ביה לא יאירע לי כדרך
שאירע לפלוגית וכן הוא אומר והנחתם
שמכם לשבועה לבחירי (ישעי' סד, טו),
שהצדיקים נשבעים בפרענותן שלרשעים,
וכן לענין הברכה ונברכו וגו' (בראש' יב, ג) בך
יברך ישראל לאמר (בראש' מח, כ): אֵת יֶרֶכְךָ.
בקללה הקדים ירך לבטן לפי שבה התחילה
בעברה תחלה: צָבָה. כתרגומו נפוחה:

יְהִי שְׁבִיעַ אֹתָהּ וגו'. ומה היא השבועה
אם לא שכב, הנקי, הא אם שכב הנקי [לא
תנקי], שמכלל לאו אֹתָהּ שומע הן, אלא
שמצוה לפתוח בדיני נפשות תחלה לזכות:
כ וְאַתָּה כִּי שָׁטִית. כי משמש בלשון אם:
כא בְּשִׁבְעַת הָאֵלֶּה. שבועה שלקללה:
יִתֵּן ה' אוֹתָךְ לְאֵלֶּה. שיהיו הכל מקללין
ביך ובואך בדרך שבא לפלוגית: וּלְשִׁבְעָה.

תפסיר רס"ג

(כב) וְדֹאֵלֶךְ, אֲדִיאָ צֶאֱרֵה דְדִיאָ
אֲלֵמָא אֲלֵלֵאֶעֱן אֲלִי אֲמַעֲאֶד.
פִּירִם אֲלֵבֶטֶן וְיִסְקֻט אֲלֹוֹרֶד.
וְתִקּוּל אֲלֵאֲמֶרֶאֶה אֲמִין אֲמִין:
(כג) וְיִכְתֹּב אֲלֵאֲמֶאֱם. הַדִּיאָ
אֲלֵלֵעֲנֵאֶת פִּי כְתֹאב. וְיִמְחִיה פִּי
אֲלֵמָא אֲלֵמָר: (כד) וְיִסְקִידֵהָ
אֲלֵמָא אֲלֵמָר אֲלֵלֵאֶעֱן. וְיִסְתַּחֲלִל

וְיִמִּי כִהְנָא יֵת אֲתֵתָא בְּמוֹמְתָא דְלֹוֹטָא.
וְיִמֶר כִּהְנָא לְאֲתֵתָא. יֵתִין יֵי יֵתִיד. לֹוֹט
וְלִמוֹמִי בְּגוֹ עֵמִיד. בְּדִיתִין יֵי יֵת יֵרְפִיד
מִסִּיאָ. וְיֵת מְעֵכִי נְפִיחִין: כב וּבֵאוּ
הַמִּים הַמֵּאֲרִים הָאֵלֶּה
בַּמַּעֲיָד לַעֲבֹת בָּטָן וְלִנְפִיל
יֶרֶךְ וְאִמְרָה הָאִשָּׁה אָמֵן |

אָמֵן: וְיִיעֲלוֹן. מִיָּא מְלִטְטִיא הָאֵלִין בַּמַּעֲכִי. לְאַפְחָא מְעִין
וְלֵאֲמַסָּאָה יֵרֶךְ. וְתִימֶר אֲתֵתָא אָמֵן אָמֵן: כג וְכָתַב
אֶת־הָאֵלֶּה הַכֵּהֶן בַּסֵּפֶר וּמַחֲה אֶל־מִי
הַמֵּרִים: וְיִכְתֹּב. יֵת לֹוֹטִיא הָאֵלִין. כִּהְנָא בַּסֵּפֶרֶא. וְיִמְחֹק לְמִיָּא
מְרִירִיא: כד וְהִשְׁקָה אֶת־הָאִשָּׁה אֶת־מִי הַמֵּרִים
הַמֵּאֲרִים וּבֵאוּ בָּהֶם הַמִּים הַמֵּאֲרִים לְמֵרִים:

— רס"י —

כב לַעֲבֹת בָּטָן. כְּמוֹ לְהַעֲבֹת בָּטָן, זֶהוּ
שְׂמוּשׁ פֶּתַח שְׁהַלְמָ"ד נִקְוָה בּוֹ, וְכֵן לְנִחוּתָם
הַדֶּרֶךְ (שְׂמוֹת יג, כה), לְרִאוּתָם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
תֵּלְכוּ בָּהּ (דְּבָרִים ט, לג), וְכֵן לְנִפְּיל יֶרֶךְ לְהַנְפִּיל
יֶרֶךְ, שְׁהַמִּים מַצְבִּים אֶת הַבָּטָן וּמְפִילִים אֶת
הַיֶּרֶךְ: לַעֲבֹת בָּטָן וְלִנְפִיל יֶרֶךְ. בָּטָן
וְיִרְכּוֹ שְׁלֹבְעֵל, אוֹ אִינוֹ אֵלֶּא שְׁלֹבְעֵלֶת,
כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר אֶת יֶרֶכְךָ נוֹפֶלֶת וְאֶת בָּטָנְךָ
צָבָה, הָרִי שְׁלֹבְעֵלֶת אָמֹר: אָמֵן אָמֵן.

וזֶלֶק הַדִּקְדּוּק: כב בַּמַּעֲיָד. הַבִּי"ת בַּגְעִיא: כד וְהִשְׁקָה אֶת הָאִשָּׁה ... הַמִּים הַמֵּאֲרִים. כֻּלָּ
הַתִּיגָאן הַגְעִיא תַּחַת הָאֵלֶּף. וְאִ"כ נִשְׁאֵר הַפֶּתַח שֶׁתַּחַת הַה"א כֹּאשֶׁר הוּא וְיִהְיֶה הַשּׁוֹא שְׁבַמ"ם
נָח. וְכֵן הַדִּין בַּחֲבֵרְתָּה דְלִקְמָן בַּפִּסּוּק וְהִשְׁקָה אֶת הַמִּים וּפִשּׁוּט. וְכִ"כ מִהַרִּי"ב תִּרְיָן גְּעִי בַּאֲלִפִּין
אֵלֶּא שֶׁשֶׁם בַּסֵּפֶר נִפְּל שִׁיבוֹשׁ יַעו"ש וְמָה שֶׁכְּתַבְתִּי לָךְ הוּא אִמֶּת עַפ"י הַסִּפְרִים הַמְדוּקְדָּקִים
יִשְׁנִים:

תפסיר רס"ג

פיהא מרא: כה) ויאכד' אלמאם מן ידהא. קרבאן אלג'ירה. ויתרבה בין ידי אללה. ויקדמה אלי' אלמד'בת: כו) ויקבץ' מנהא אלמאם פיהא. ויקתרה עלי' אלמד'בת. ובעד דאלך יסקיהא אלמא: כז) פאד'י סקאהא אלמא. פאן

וישקי ית אתתא. ית מיא מרי'יא מלטטיא. וייעלון בה. מיא מלטטיא ללוט: כה) ולקח הכהן מיד האשה את מנחת הקנאות והניף את-המנחה לפני יהוה והקריב אתה אל-

המזבח: ויסב כהנא מידא דאתתא. ית מנחת קנאתא. ויריס ית מנחתא קדם יי. ויקריב יתה למדבחה: כו) וקמץ הכהן מן-המנחה את-אזכרתה והקטיר המזבחה ואחר-ישקה את-האשה את-המים: ויקמוץ כהנא מן מנחתא ית אזכרתה. ויסק למדבחה. ובתר כן. ישקי ית אתתא ית מיא: כז) והשקה את-המים והיתה אם-נטמאה ותמעל

— רס"י —

וירא. לפי שהן התחילו בעברה תחלה. שלמזבח קודם קמיצה פשאר מנחות: לפיכך התחילה מהן הפרענות: למרים. כי אזכרתה. הוא הקומץ. שעל ידי הקטרתו המנחה באה לזכרון לגבוה: כז) והשקה את המים. לרבות שאם אמרה אני שותה לאחר שנמסקה מגלה. מערערין אתה ומשקין אתה בעל פרוה. אלא אם כן אמרה

וזלך הרקדוק: והשקה את המים וגו' עד ובאו בה המים המאריים. השוא שבמ"ם נח עיין לעיל מה שכתבנו שם בפסוק והשקה את האשה. וז"ל מהרי"ב, קאלו פי מקאלה' אלא לחאן פי אפנאן אלשוא קד ישכל פי מואצע עלי' אלקאר הל הו מתחרך אם הו סאכנ וקד תקדם אלקול פי אן מא כאן מן אלכלאם פי עדד חרופהא כמסה לא אזיד פאן אל שוא יכון מתחרך נחו המסכן תרומה המדבר. מא כלא מוצע ואחד והו המשגע הזה ואלסבב פי אנהא לס תתחרך אן ליס פי אלה"א תתקיל ולו תקלת אלה"א לתחרכת אלשוא. ואמא מא יזיד עלי' כמסה חרוף מן אלכלאם אלדי אוולהא ה"א ומ"ם פאלשרט פי דאלך אן כאן אללחן עלי' אלחרף אלכאתם ומא זאד כאן אלשוא סאכנ נחו המאריים המדברים המצפצפים אלא סוא ארבע כרג מן דאלך מתל המבקשים המצורעים ונחוהמא ואדא כאן אללחן עלי' אלחרף אלראבע כאן אלשוא מתחרך מתל המחכים המגדים ונחוהמא. [תרגום. אמרו במאמר הטעמים בחילוקי השוא, יש מקומות שהקורא

תפסיר רס"ג

מַעַל בְּאִשָּׁהּ וּבְאוֹ בָּהּ
הַמִּים הַמֵּאֲרִים לְמִרְיָם
וַעֲבַתָּה בְּטָנָהּ וּנְפִלָה יֶרְכָהּ
וְהִיתָה הָאִשָּׁה לְאֵלָהּ

בְּקֶרֶב עַמָּהּ: וַיִּשְׁקִינָה יְת מִיָּא.

וְתָהִי אִם אֶסְתָּאֲבֵת וְשִׁקְרָת שִׁקְרָה
בְּבַעֲלָהּ. וַיִּיעֲלוֹן בָּהּ. מִיָּא מְלֻטָּיָא לְלוֹט.

וַיִּפְחוּן מַעֲהָא. וְתַתְּמָסִי יֶרְכָהּ. וְתָהִי אֶתְתָּא. לְלוֹטָא בְּגוֹ עַמָּה:

וְאִם-לֹא נִטְמָאָה הָאִשָּׁה וְטָהָרָה הִיא וְנִקְתָּה

וְנִזְרָעָה זָרָע: וְאִם לֹא אֶסְתָּאֲבֵת אֶתְתָּא. וְדִכְיָא הִיא. וְתַפּוֹק

זָכָאָה וְתַעֲדִי עֵדוּי: כִּי זֹאת תֹּוֹרַת הַקְּנָאִת אֲשֶׁר

תִּשְׁטָה אִשָּׁה תַּחַת אִישָׁהּ וְנִטְמָאָה: דָּא אִוְרִיתָא

דְּקִנְאָתָא. דְּתַסְטִי אֶתְתָּא. בְּרַ מִבְּעֵלָהּ וְתַסְתָּאֲב: לֹא אִוְרִישׁ

— רס"י —

הָאִשָּׁה. בְּסִתְיָרָה זֹו: וְטָהָרָה הִיא. מִמְּקוֹם
אַחֵר: וְנִקְתָּה. מִמִּים הַמֵּאֲרִים, וְלֹא עוֹד
אֵלָּא וְנִזְרָעָה זָרָע, אִם הִיתָה יוֹלְדָת בְּצֶעַר
תֵּלֵד בְּרוּחַ, אִם הִיתָה יוֹלְדָת שְׁחוּרִים יוֹלְדָת
לְבָנִים: לֹא אִישׁ. כִּמוֹ אוֹ נֹדַע (שְׁמוֹת כ"א, לו),
כְּלוּמָר אִם אִישׁ קָנָאִי הוּא, לְכָךְ וְהַעֲמִיד
אֶת הָאִשָּׁה:

טְמָאָה אָנִי: וְעַבַּתָּה בְּטָנָהּ וּגוֹי. אֵף עַל פִּי
שֶׁבִקְלָלָהּ הַזָּכִיר גִּרְף תַּחֲלָה, הַמִּים אֵין
בוֹדֵקִין אֵלָּא דִּרְף כְּנִיסְתָּן בָּהּ: וְהִיתָה
הָאִשָּׁה לְאֵלָהּ. כִּמוֹ שִׁפְרָשְׁתִּי שְׁהִיוּ הַכֹּל
אֵלֶּין בָּהּ: בְּקֶרֶב עַמָּה. הִפְרָשׁ יֵשׁ בֵּין אָדָם
הַמִּתְנַגֵּל בְּמִקוֹם שְׁנֹכַר, לְאָדָם הַמִּתְנַגֵּל
בְּמִקוֹם שְׁאִינוֹ נָכַר: כִּי וְאִם לֹא נִטְמָאָה

זוֹלָק הוֹדֵקְדוֹק: מִתְקַשָּׁה אִם הוּא נֵע אוֹ נָח. וְכִבֵּר קִדְּם בִּזָּה הַדִּיבּוּר שְׁכֹל הַתִּיבּוֹת שִׁמְסִפֵּר
אוֹתוֹתֵיהֶן חֲמֵשׁ לֹא יוֹתֵר, יִהְיֶה הַשּׁוֹא נֵע. כִּמוֹ הַמִּסְכֵּן תְּרוּמָה (יִשְׁעִיָּה מ' כ'), הַמְדַּבֵּר (בְּרַאשִׁית מ"ה, י"ב),
מִלְּבַד מִקוֹם אֶחָד, וְהוּא הַמִּשְׁגֵּעַ הַזֶּה (מִלְכִּים-ב' ט' י"א). וְהַסִּיבָה שְׁאִינָה מִתְנַוְּעֶת, לְפִי שְׁאִין בְּה"א
גַּעֲיָא. וְאִם יִהְיֶה בְּה"א גַּעֲיָא, יִהְיֶה הַשּׁוֹא נֵע. אֲבָל כְּשִׁישׁ יוֹתֵר מִחֲמֵשׁ אוֹתוֹת בְּתִיבּוֹת שֶׁתַּחֲלֹתֵן
ה"א וּמ"ם, הַתְּנָאִי בִּזָּה הוּא אִם תִּהְיֶה הַנְּגִינָה עַל הָאוֹת הָאֲחֵרוֹנָה אוֹ יוֹתֵר, יִהְיֶה הַשּׁוֹא נָח כִּמוֹ
הַמֵּאֲרִים הַמְדַּבְּרִים הַמִּצְפָּצְפִּים. זוֹלָתִי אַרְבַּע יֵצְאוּ מִהַכֹּל כִּמוֹ הַמְבַקְשִׁים הַמִּצְרָעִים וְדוּמִיָּהֶן.
וְאִם יִהְיֶה הַטֵּעַם עַל הָאוֹת הַרְבִּיעִית, יִהְיֶה הַשּׁוֹא נֵע כִּמוֹ הַמְחִכִּים הַמְנִידִים וְדוּמִיָּהֶן עכ"ל:

תפסיר דס"ג

(ל) או רגל יכ'טר בבאלה. ראי ג'ירה פיג'אר עלי זוגתה. פליוקפהא בין ידי אללה. ויצנע ב'הא אל'אמאם. גמיע מא פי הד'א אלשריעה: (לא) חתני יברו אלדגל מן אל'וזר. ותלך אל'אמראה תחמל וזרהא: ו (א) ת'ם פלם אללה מוסי תפלימא: (ב) מר בני אסראיל. וקל להם. אי רגל או אמראה. סוג' נד'רא נסד. ליתנסד לרבה: (ג) פמן אלכ'מר

אֲשֶׁר תַּעֲבֹר עָלָיו רוּחַ
קִנְיָה וְקִנְיָה אֶת-אִשְׁתּוֹ
וְהַעֲמִיד אֶת-הָאִשָּׁה לְפָנָי
יְהוָה וַעֲשֵׂה לָּהּ הַכֹּהֵן אֶת
כָּל-הַתּוֹרָה הַזֹּאת: או גבר.
דתעבר עלוהי. רוח קנאה ויקני ית
אתתיה. ויקים ית אתתא קדם יי. ויעבד
לה כהנא. ית כל אוריתא הדא:
לא ונקה האיש מעון

וְהָאִשָּׁה הַהִוא תִּשָּׂא אֶת-עוֹנָהּ: ויהי זכא גוברא
מחובין. ואתתא ההיא. תקביל ית חובה: פ
ו וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי עם משה
למימר: ב דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם
איש או-אשה כי יפלא לנדר נדר נזיר להזיר
ליהוה: מליל עם בני ישראל. ותימר להון. גבר או אתא. ארי
יפריש למדר נדר נזיר. למזר קדם יי: ג מיין ושכר יזיר

— רש"י —

ל' ונקה האיש מעון. אם בדקה המים אל ידאג לומר חבתי במיתתה. נקי הוא מן הענש. דבר אחר משישקנה תהיה אצלו ב'התר ונקה מעון. שהסוטה אסורה לבעלה: ו ז' כי יפלא. יפריש. למד נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה. לומר לו שכל הרוצה

סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן הנזין. שהוא מבאי לידי ניאוף: נדר נזיר. אין נזירה בכל מקום אלא פרישה. אף כאן שפרש מן הנזין: להזיר לה. להבדיל עצמו מן הנזין לשם שמים: ג מיין ושכר. בתרגומו מחמר חדת ועתיק. שהיין משכר כשהוא ישן:

וזלך הדקדוק: ואת כל-התורה הזאת. הטפחא בתיבת את בכל התיגאן:

שמן המזר (ג) איש או-אשה. המנהג להפריד בין או לאשה.

תפסיר רס"ג

חֲמֵץ יֵין וְחֲמֵץ שֵׁכָר לֹא
 יִשְׁתֶּה וְכָל-מִשְׁרַת עֲנָבִים
 לֹא יִשְׁתֶּה וְעֲנָבִים לַחִים
 וַיִּבְשִׁים לֹא יֹאכֵל: מַחְמֵר חֲדָת
 וְעֵתִיק יֵזֶר. חֵל דַּחְמֵר חֲדָת. וְחֵל דַּחְמֵר
 עֵתִיק לֹא יִשְׁתֶּה. וְכָל מִתְרוֹת עֲנָבִין לֹא
 יִשְׁתֶּה. וְעֲנָבִין רִטְבִּין וַיִּבְשִׁין לֹא יִכּוֹל:
 כָּל יְמֵי נִזְרוֹ מִכָּל אֲשֶׁר
 יַעֲשֶׂה מִגֶּפֶן הַיֵּין מִחֲרָצִנִּים
 וְעַד-זֶג לֹא יֹאכֵל: כָּל יוֹמֵי
 נִזְרִיה. מִכָּל דִּיתְעִבִיד מְגוּפְנָא דַּחְמָרָא.

מִפְרָצִנִּין וְעַד עֲצוּרִין לֹא יִכּוֹל: כָּל-יְמֵי נִזְרוֹ תֵּעַר
 לֹא-יַעֲבֹר עַל-רֹאשׁוֹ עַד-מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר-
 יִזְיֹר לִיהוָה קֹדֶשׁ יִהְיֶה גִדּוֹל פֶּרַע שְׁעַר רֹאשׁוֹ:
 כָּל יוֹמֵי נִזְרוֹ נִזְרִיה. מִסְפֵּר לֹא יַעֲבֹר עַל רִישִׁיה. עַד מְשֻׁלָּם יוֹמִיא. דְּנִזְיֹר
 קָדָם יֵי קֹדֶשׁ יִהְיֶה. יִרְבִּי פִירוּעַ שְׁעַר רִישִׁיה: כָּל-יְמֵי הַזִּיזָרוֹ
 לִיהוָה עַל-נַפֶּשׁ מֵת לֹא יָבֹא: כָּל יוֹמִין דְּנִזְיֹר קָדָם יֵי.

— רס"י —

בזוג: כ קדש יהיה. השער שלו, לגדל הפרע
 שלשער ראשו: פרע. נקוד פתח קטן לפי
 שהוא דבוק לשער ראשו, פרע שלשער.
 ופרושו שלפרע, גדול שלשער, וכן את
 ראשו לא יפרע (ויקרא כה, י), ואין קרוי פרע

וכל משרת. לשון צביעה במים וכל משקה,
 ובלשון משנה יש הרבה אין שורין דין
 וסמנים (שם י, ז), נזיר ששרה פתו ביין
 (מיר לו, ז) ד חרצנים. הם הגרענין: זג. הם
 קלפות שמבחוץ, שהחרצנים בתוכן כענבל

זלק הדקדוק: ג לחים. בפתח ומשפטו להיות בקמץ: ו עד זג. בקמץ (מהרי"ב):

תפסיר דס"ג

(ז) חתא באביה ואמה. ואכ"ה
ואכ"ה. לא יתנגס בהם פי
חאל מותהם. לאן נסד רבה
עליה: (ח) כדאך טול אינאם
נסכה. מקדס הו לרבה: (ט) פאן
מאת מיית מעה בגיטה או
גיפלה. פקד קטע אוול נסכה.
פליחלק ראסה פי יום טהרה.
ודאלך פי אליוס אלסאבע:
(י) ופי אליוס אלתאמן. יאתי
בשפנינין. או פרכי חמאם.
אלי אלאמאם. אלי באב כ'בא
אלמחצר: (יא) ויעמל אחדמא

על נפשת מיתא לא יעול: ז לאביו
ולאמו לאחיו ולאחותו לא-
יטמא להם במתם כי נזר
אלהיו על-ראשו: לאבוהי
ולאמייה. לאחוהי ולאחותיה. לא יסתאב
להון במותהון. ארי. נזרא דאלהיה על
רישיה: ח כל ימי נזרו קדש
הוא ליהוה: כל ימי נזריה. קדיש
הוא קדם יי: ט וכי-ימות מת

עליו בפתע פתאם וטמא ראש נזרו וגלח
ראשו ביום טהרתו ביום השביעי יגלחנו: וארי
ימות מיתא עלוהי בתביף שלו. ויסאיב ריש נזריה. ויגלח רישיה ביומא
דדכותיה. ביומא שביעאה יגלחניה: י וביום השמיני יבא
שתי תרים או שני בני יונה אל-הכהן אל-
פתח אהל מועד: וביומא תמינאה. ייתי תרין שפנינין. או
תרין בני יונה. לות כהנא. לתרע משכן ומנא: יא ועשה הכהן

— כס"י —

תלמוד לומר ביום השביעי, אי שביעי יכול
אפלו לא הוה, תלמוד לומר ביום טהרתו:
י וביום השמיני יבא שתי תרים. להוציא
את השביעי. או אינו אלא להוציא את
התשיעי, קבע זמן לקרבין וקבע זמן
למקריבין, מה קרבין הכשיר שמיני ומשמיני
והלאה, אף מקריבין שמיני ומשמיני והלאה:

פחות משלושים יום: ח כל ימי נזרו קדש
הוא. זו קדשת הגוף מלטמא למתים:
ט בפתע. זה אונס: פתאם. זה שוגג. ויש
אומרים פתע פתאום דבר אחד הוא מקרה
שלפתאום: וכי ימות מת עליו. באהל
שהוא בו: ביום טהרתו. ביום הוצאתו, או
אינו אלא בשמיני שהוא טהור לגמרי

תפסיד רס"ג

ד'כזה. ואלאכ'ר צעידה. ויסתג'פר ענה. במא אכ'שא פי אמר מ'יית. ויקדס ראסה פי ד'אלך אלוקת: יב) ויתנסך ללה אייאם נסכה ו'אתי. בחמל אבן סנתה לקרבאן אלא'תים. ואלא'י'אם אלמ'תקדמה תסקט. למא אנקטע נסכה: יג) ויה'ד'ה שריעה' אלנאסד. פי יום כמאל אייאם נסכה. יאתי בה. אלי' באב כ'בא אלמחצ'ר: יד) פיקרב קרבאנה ללה. חמלא אבן סנתה צחיחא לאלצ'עידה. ורכ'לה אבנה' סנתהא. צחיחה

אֶחָד לַחֲטָאת וְאֶחָד לְעֹלָה
וּכְפָר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא
עַל־הַנֶּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת־רֹאשׁוֹ
בַּיּוֹם הַהוּא: וַיַּעֲבִיד כֹּהֵנָּה. חָד
לַחֲטָאת וְחָד לְעֹלָתָא. וּכְפָר עָלוּהִי.
מִדָּחַב עַל מִיתָא. וּיקְדִישׁ יָת רִישִׁיה
בַּיּוֹמָא הַהוּא: יב וְהִזְיֹר לִיהוָה
אֶת־יָמֵי נִזְרוֹ וְהִבִּיא כֹבֶשׂ
בֶּן־שָׁנָתוֹ לְאֵשׁם וְהִימִים
הָרִאשֹׁנִים יִפְלוּ בִּי טָמֵא

נִזְרוֹ: וַיִּזְר קָדָם יְיָ יָת יוֹמֵי נִזְרִיה. וַיִּיתִי. אָמַר בַּר שְׁתִּייה לְאַשְׁמָא.
וַיּוֹמְרָא קִדְמָאֵי יבְטָלוּ. אָרִי אִסְתָּאב נִזְרִיה: יג וְזֹאת תֹּזְרֹת
הַנִּזְיֹר בַּיּוֹם מְלֹאת יָמֵי נִזְרוֹ יִבִּיא אֹתוֹ אֶל־
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְדָא אוֹרִיתָא דְנִזְיָרָא. בַּיּוֹם. מִשְׁלָם יוֹמֵי
נִזְרִיה. יִיתִי יְתִיָּה. לְתַרַע מִשְׁכָּן זְמָנָא: יד וְהִקְרִיב אֶת־קָרְבָּנוֹ
לִיהוָה כֹּבֶשׂ בֶּן־שָׁנָתוֹ תָּמִים אֶחָד לְעֹלָה
וּכְבֹּשֶׂה אַחַת בֵּת־שָׁנָתָה תְּמִימָה לַחֲטָאת

— רס"י —

י' מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ. שְׁלֹא נִזְהָר מִשְׁמַמַּת הַפֶּתַח. רַבִּי אֶלְעָזָר הַקָּפָר אוֹמֵר שְׁצִיָּעַר עֲצָמוֹ מִן הַיָּיִן: וְקִדַּשׁ אֶת רֹאשׁוֹ. לְחֻזּוֹר וּלְהַתְחִיל מִנֵּן נִזְרֹתוֹ: יב וְהִזְיֹר לַה' אֶת יָמֵי נִזְרוֹ. יִחְזוֹר וַיִּמְנֶה נִזְרֹתוֹ כְּבַתְחֻלָּה: וְהִימִים הָרִאשֹׁנִים יִפְלוּ. לֹא יַעֲלוּ מִן הַמִּנְיָן: יג יִבִּיא אֹתוֹ. יִבִּיא אֶת עֲצָמוֹ, זֶה אֶחָד מִשְׁלֹשָׁה אֲתִים שְׁהִיָּה ר'

תפסיר דס"ג

לאלד' כוה. וכבשא צחיחא
לד'בח אלסלאמה: טו) וסלה
פסיר. גראדק סמד מלתותה
בדהן. ורקאק פסיר ממסותה
בדהן. ואלבר ואלמזאג אלד'י
מעהא: טז) ויקדמהא אלאמאם
בין ידי אללה. ויצנע ד'כותה
וצעידתה: יז) ואלכבש. ויצנע
ד'בח סלאמה ללה. מע סלה
אלפסיר. ת'ם ויצנע אלבר
ואלמזאג אלד'י מעה:
יח) ויחלק אלנאסד. ענד באב

וְאֵיל-אֶחָד תָּמִים לְשָׁלָמִים:
וְיִקְרִיב יָת קוֹרְבָּנִיה קָדֶם יי. אִמֵּר בֵּר
שְׁתִּייה שְׁלִים חֵד לַעֲלֹתָא. וְאִמֵּרְתָּא חֵדָּא
בֵּת שְׁתִּיה. שְׁלֵמָתָא לְחֻטָּאתָא. וְדִכְר חֵד
שְׁלִים לְנִכְסֵת קוֹדֶשִׁיא: טו) וְסֵל
מִצֹּת סֹלֶת חֹלֶת בְּלוּלָת
בִּשְׁמֶן וִרְקִיקִי מִצֹּת
מִשְׁחִים בִּשְׁמֶן וּמִנְחָתָם
וְנִסְכֵיהֶם: וְסֵל פְּטִיר. סוֹלֶת גְּרִיצָן
דְּפִילָן בְּמִשְׁחָת. וְאַסְפּוּגִין פְּטִירִין דְּמִשְׁחִין

בְּמִשְׁחָת. וּמִנְחָתָהוֹן וְנִסְכֵיהוֹן: טז) וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה
וַעֲשֵׂה אֶת-חֻטָּאתוֹ וְאֶת-עֹלֹתוֹ: וְיִקְרִיב כְּהֵנָּא קָדֶם יי.
וְיַעֲבִיד יָת חֻטָּתִיה וְיָת עֹלֹתִיה: יז) וְאֶת-הָאֵיל יַעֲשֶׂה זֶבֶח
שְׁלָמִים לַיהוָה עַל סֵל הַמִּצֹּת וַעֲשֵׂה הַכֹּהֵן
אֶת-מִנְחָתוֹ וְאֶת-נִסְכּוֹ: וְיָת דִּכְרָא. יַעֲבִיד נִכְסֵת קוֹדֶשִׁיא
קָדֶם יי. עַל סֵלָא דְּפִטִּירִיא. וְיַעֲבִיד כְּהֵנָּא יָת מִנְחָתִיה וְיָת נִסְכֵיהָ:
יח) וְגִלַּח הַנָּזִיר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת-רֹאשׁ הַנָּזִיר

— רס"י —

נִסְכִּים כְּדִין עוֹלָה וּשְׁלָמִים: חֹלֶת בְּלוּלָת
וִרְקִיקִי מִצֹּת. עֲשֵׂר מִכָּל מִין: יז) זֶבֶח
שְׁלָמִים לַה' עַל סֵל הַמִּצֹּת. וְשִׁחַט אֶת
הַשְּׁלָמִים עַל מִנְתָּ לְקֹדֶשׁ אֶת הַלֶּחֶם: אֶת
מִנְחָתוֹ וְאֶת נִסְכּוֹ. שְׁלֵאִיל: יח) וְגִלַּח הַנָּזִיר
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. וְכֹל יִגְלַח בְּעֹזְרָה, הָרִי

וְשִׁמְעָאֵל דּוֹרֶשׁ כֵּן. כִּיּוֹצָא בּוֹ וְהַשִּׁיאוּ אוֹתָם
עוֹן אֲשָׁמָה (ויקרא כג, טז). אֶת עֲצָמָם, כִּיּוֹצָא
בּוֹ וְיִקְבּוֹר אוֹתוֹ בְּגֵיא (דברים לה, ו), הוּא קִבֵּר
אֶת עֲצָמוֹ: טו) וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם. שְׁלֵעוֹלָה
וּשְׁלָמִים, לְפִי שְׁהִיוּ בְּכָלֵל וְיִצְאוּ לְדוֹן בְּדִכְר
חֵדֶשׁ שְׁיִטְעִינוּ לָחֶם, הַחֲזִירִין לְכָלֵל שְׁיִטְעִינוּ

תפסיר רס"ג

כ'בא אלמחצ'ר שער ראסה. ויאכ'דה. וילקי עלי אלנאר. אלדי תחת ד'בח אלסלאמה: יט) ויאכ'ד אלמאם. אלד'ראע מטבוכ'ה מן ד'אלד אלכבש. וגרדקה ואחדה מן אלפסיר. ורקאקה ואחדה. ויצע ד'אלד עלי כפי אלנאסד. בעד חלקה שער ראסה: כ) ויחדך אלגמיע תחריכא בין ידי אללה. וליכון מקדסא לאלמאם. מע קץ אלתחריד. וסאק אלדפיעה. ובעד ד'אלד ישרב אלנאסד כ'מר:

וּלְקַח אֶת-שֵׁעַר רֹאשׁ נִזְרוֹ
וְנָתַן עַל-הָאֵשׁ אֲשֶׁר-תַּחַת
זֶבַח הַשְּׁלָמִים: וַיִּגְלַח נִזְרָא.
בְּתָרַע. מִשְׁכַּן זִמְנָא יֵת רִישׁ נִזְרִיה. וַיִּסֵּב.
יֵת שֵׁעַר רִישׁ נִזְרִיה. וַיִּתֵּן עַל אִשְׁתָּא.
דְּתַחוּת דְּדֹדָא דְנִכְסַת קוּדְשִׁיא:
וּלְקַח הַכֹּהֵן אֶת-הַזֹּרֵעַ
בְּשִׁלָּה מִן-הָאֵיל וְחִלַּת
מִצָּה אַחַת מִן-הַסֵּל וּרְקִיק
מִצָּה אֶחָד וְנָתַן עַל-כַּפֵּי

הַנִּזְיֹר אַחֲרֵי הַתְּגַלְחוֹתֵי אֶת-נִזְרוֹ: וַיִּסֵּב כְּהֵנָּא. יֵת דְּרָעָא
בְּשִׁילָא מִן דְּכָרָא. וגריצתא פטירתא חדא מן סלא. ואספוג פטיר חד.
וַיִּתֵּן עַל יְדֵי נִזְרָא. בְּתַר דִּיגְלַח יֵת נִזְרִיה: כ' וְהַנִּיף אוֹתָם
הַכֹּהֵן | תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ הוּא לִכְהֵן עַל
חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחֲרֵי יִשְׁתָּה
הַנִּזְיֹר יָיִן: וִירִים יִתְּהוֹן כְּהֵנָּא אַרְמָא קָדִים יֵי. קוּדְשָׁא הוּא לְכְהֵנָּא.

רס"י

זה דרך בזיון. אלא וגלח הנזיר לאחר שחיטת השלמים שכתוב בהן ושחטו פתח אהל מועד (ויקרא ג, ז), ספרי: אֲשֶׁר תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים. תַּחַת הַדֹּד שְׁהוּא מִבְּשָׁלָן בּוֹ, לְפִי שְׁשִׁלְמֵי נִזִּיר הָיוּ מִתְּבַשְּׁלִין בְּעֶזְרָה, שְׁצָרִיק

זולק חרקדוק: יט בְּשִׁלָּה. לחוד ומלרע: וחלל. הוי"ו בגעיא: אחר התגלחו את נזרו. הטפחא בתיבת אחר בכל התיגאן וכ"כ א"ת:

תפסיר רס"ג

כא) הדי' שריעה' אלנאסד.
קרבאנה ללה ען נסכה. סוא
מא תנאל ידה. ולכון ד'אלך
פמקדאר מדה' נסכה. יצ'מה
אלי' שריעה' אלנאסד: כב) ת'ם
כלם מוסי' תפלימא: כג) מר הרון
ובניה וקל להם. כד'י' פבארכו
בני אסראיל. מקוולא להם:
כד) יבארכו אללה ויחפצ'ד:

על חדא דאָרמוּתא. ועל שָׁקא
דאָפּרשׁוּתא. ובתר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
חִמְרָא: כֹּא זֹאת תֹּרַת הַנָּזִיר
אֲשֶׁר יֵדֹךְ קִרְבָּנוֹ לַיהוָה
עַל-נִזְרוֹ מִלֶּבֶד אֲשֶׁר-תִּשְׁיֵג
יָדוֹ בְּפִי נִדְרוֹ אֲשֶׁר יֵדֹךְ בֵּן
יַעֲשֶׂה עַל תּוֹרַת נִזְרוֹ:

דא אוריתא דנזירא דידר. קורבניה קדם יי על נזריה. בר מדתדביק
ידיה. כפום נזריה דידר. בן יעביד. על אוריתא דנזריה:

פ כב וידבר יהוה אל-משה לאמר:

ומליל יי עם משה למימר: כג דבר אל-אהרן ואל-בניו

לאמר כה תברכו את-בני ישראל אמור

להם: מליל עם אהרן ועם בנוהי למימר. כדין תברכו ית בני

ישראל. כד תימרון להון: ס כד יברכו יהוה וישמרו:

אין מתרגמן פיסוקי ברכת כהנים בצבור: יברכו יהוה וישמרו: ס

— רש"י —

אמר הריני נזיר חמש נזירות על מנת לגלח
על שלש בהמות הללו. אין אני קורא בו
כאשר ידור בן יעשה: כג אמור להם. כמו
זכור שמור, זלע"ז דישנ"ט (באמרכם): אמור
להם. שיהיו כלם שומעים: אמור. מלא. לא
תברכם בחפזון ובהלות, אלא בכונה ובלב
שלם: כד יברכו. שיתברכו נכסיהם: וישמרו.
שלא יבואו עליהם שודדים לטול ממונה.

שלמים מוסף על שלמי נזיר הנזיר הנה, לפי
שהיו שלמי נזיר בכלל ויצאו לדון בדבר
החדש להפרשת זרוע הצרף להחזירן לכלל
לדון אף בחזה ושוק: כה מלבד אשר תשיג
ידו. שאם אמר הריני נזיר על מנת לגלח על
מאה עולות ועל מאה שלמים, כפי נדרו
אשר ידור בן יעשה מוסף על תורת
נזרו. על תורת הנזיר יוסיף ולא יחסר, שאם

שמך המור (כז, כה, ט) יברכו... יאר... ישא. פוסקים אלו אין להם תרגום בכל סת"י הקדמונים. וכן משמע
בש"ס ופוסקים. ועי"ע במרפא לשון להגר"י קורח זצ"ל. ואכמ"ל.

תפסיר רס"ג

בְּהָ יָאֵר יְהוָה | פָּנָיו אֵלַיִךְ
וַיַּחֲנֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלַיִךְ וַיַּחֲנֶךָ: ס
בְּהָ יֵשָׁא יְהוָה | פָּנָיו אֵלַיִךְ
וַיֵּשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם: יֵשָׁא יְהוָה פָּנָיו
אֵלַיִךְ וַיֵּשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם: עד כאן. ס
בְּהָ וְשָׁמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם: וַיִּשְׁוֹן

כה) וַיֵּצֵא וַיַּחֲנֶה אֵלַיִךְ וַיַּחֲנֶךָ:
כו) וַיִּקְבֹּל בְּקִצְדָה אֵלַיִךְ. וַיֵּצֵא
לְךָ אֶלְסָלָאם: כז) פִּלְתָּלוּ אֶסְמִי
עָלַי בְּנֵי אֶסְרָאִיל. וַאֲנִי
אֲבָרְכְךָ עָלֵיהֶם: ז א) וְלִמָּא
כָּאן פִּי יוֹם פָּרַג' מוֹסִי מִן נֶצֶב
אֶלְמִסְכָּן. וּמִסְחָה וּקְדֻסָּה וְגַמִּיעַ
אֲנִיתָה. וְאֶלְמִדְּבַח וְגַמִּיעַ
אֲנִיתָה. מִסְחָה וּקְדֻסָּה:

יְת בִּרְכַת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַאֲנִי אֲבָרְכֶנּוּ: ס (חֲמִישִׁי)
וַיְהִי בַּיּוֹם פְּלוֹת מֹשֶׁה לְהַקִּים אֶת־הַמִּשְׁכָּן
וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־
הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וַיִּמְשַׁחֵם וַיִּקְדָּשׁ אֹתָם:

— רש"י —

וַיְהִי בַּיּוֹם פְּלוֹת מֹשֶׁה. פֶּלֶת כְּתִיב, יוֹם
הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן הָיוּ יִשְׂרָאֵל כְּכֹלָה הַנִּכְנָסֶת
לְחֶפְזָה: פְּלוֹת מֹשֶׁה. בְּצִלָּא וְאֶהְיָא בְּכָל
חֲכָם לֵב עָשׂוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן, וַתֵּלְאוּ הַכֹּתֹב
בְּמֹשֶׁה, לְפִי שְׁמִסֵּר נִפְשׁוֹ עָלָיו לְרָאוֹת תִּבְנִית
כָּל דִּבְרֵי וְדִבְרֵי כְמוֹ שֶׁהִרְאָהוּ בְּהָר לְהוֹרוֹת
לְעוֹשֵׁי הַמְּלָאכָה, וְלֹא טָעָה בְּתִבְנִית אַחַת וְכֵן
מְצִינוּ בְּדוֹד לְפִי שְׁמִסֵּר נִפְשׁוֹ עַל בְּנֵי בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁנֶּאֱמָר זָכוֹר ה' לְדוֹד אֶת כָּל עֲנוּתוֹ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהּ וְגו' (תְּהִלִּים קל"ג, מ. ז). לְפִיכָּה
נִקְרָא עַל שְׁמוֹ, שֶׁנֶּאֱמָר רָאָה בֵּיתְךָ דָּוִד

שֶׁהָיוּ מִתְנַהֲגִים לְעַבְדוֹ אֵינּוּ יָכוֹל לְשַׁמְרוֹ מִכָּל
אָדָם, וְכִיּוֹן שֶׁבָּאִים לְסֻטִּים עָלָיו וְנוֹטְלִין אוֹתָהּ
מִמֶּנּוּ, מִדֵּה הַנֶּאֱמָר יֵשׁ לוֹ בְּמִתְנָה זֶה, אָבֵל
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא הַנּוֹתֵן הוּא הַשּׁוֹמֵר.
וְהִרְבֵּה מִדְּרָשִׁים דִּרְשׁוּ בּוֹ בְּסִפְרֵי: כִּי יָאֵר ה'
פָּנָיו אֵלַיִךְ. יִרְאֶה לְךָ פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת, פָּנִים
צְהוּבוֹת: וַיַּחֲנֶךָ. יִתֵּן לְךָ חֵן: כִּי יֵשָׁא ה' פָּנָיו
אֵלַיִךְ. יִכְבּוֹשׁ בְּעֶסוֹ: כִּי וְשָׁמוּ אֶת שְׁמִי.
יִבְרָכֶם בְּשֵׁם הַמְּפֹרָשׁ: וְאֲנִי אֲבָרְכֶם.
לְיִשְׂרָאֵל וְאֶסְפִּים עִם הַכֹּהֲנִים. דִּבֶּר אַחֵר וְאֲנִי
אֲבָרְכֶם לְכֹהֲנִים:

זֶלֶק הַדִּקְדּוּק: כִּי מִנְהַג הַלְשׁוֹן הוֹסִיף נוֹ"ן בְּאַחֲרוֹנָה עַד שִׁיבְלִיעֵנָה בְּדָגֶשׁ
בְּכ"ף הַכִּינוּי כְּשִׁיבָא בְּהַפְסֵק (מַהֲרִ"ב): א וַיְהִי בַּיּוֹם פְּלוֹת מֹשֶׁה. כֹּלֶת כְּתִיב, יוֹם הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן
הָיוּ יִשְׂרָאֵל כְּכֹלָה הַנִּכְנָסֶת לַחֹפֶה כֶּךָ פֶּרֶשׁ"י ז"ל וְהִכִּי אֵיתָא בְּמִדְרָשׁ. וּבְמִסּוֹרֶת לַחֹד מִלָּא,

וּמִסּוֹרֶת סִיג לַתּוֹרָה (מַהֲרִ"ב):

תפסיר דס"ג

(ב) פִּקְדָּב אֲשֶׁר־אֶף בְּנֵי אִסְרָאֵל.
רוֹיֶסָא בִּינֹת אֲבֵאִידָם. אֶלְדִּי
הֶם רוֹיֶסָא אֶלְאֶסְבֵּאט.
אֶלְחֶאצִּירִין עֲלֵי עֲדִידָם:
(ג) פִּאֲתוּ בְּקֶרְבָּנָהֶם לֵלֶה.
סֵת עֲגֹל מִצִּבְבָּה וְאֶת־נִי
עֶשֶׂר תִּזְרָא. עֲגֹלָה לְכָל
שְׂרִיפִין וְתִזֹר לְכָל וְאֶחָד.
פִּקְדֻמוֹהָא בֵּין יְדֵי אֶלְמֶסְכָּן:

וְהָוָה. בְּיוֹמָא דְשִׁינִי מֹשֶׁה לְאֶקְמָא יֵת
מִשְׁכָּנָא. וְרַבִּי יִתְיָה. וְקַדִּישׁ יִתְיָה וְיֵת כָּל
מְנוּהִי. וְיֵת מִדְּבָחָא וְיֵת כָּל מְנוּהִי. וְרַבִּינוּן
וְקַדִּישׁ יִתְהוֹן: **וַיִּקְרִיבוּ נְשִׂאֵי
יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם
הֵם נְשִׂאֵי הַמִּטָּה הֵם
הָעֹמְדִים עַל־הַפְּקָדִים:
וְקִרְיָו רַבְרָבִי יִשְׂרָאֵל. רִישֵׁי בֵּית**

אֲבֵהֶתְהוֹן. אֲנוּן רַבְרָבִי שְׁבִטָא. אֲנוּן דְּקִימִין עַל מְנִינָא: **וַיָּבִיאוּ
אֶת־קֶרְבָּנָם לִפְנֵי יְהוָה שֵׁשׁ־עֶגְלֹת צֹב וּשְׁנֵי
עֶשֶׂר בָּקָר עֲגֹלָה עַל־שְׁנֵי הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר
לְאֶחָד וַיִּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן: וְאִיתִיאוּ יֵת
קוֹרְבָּנָהוֹן לְקֶדֶם יי. שִׁית עֲגֹלָן כַּד מְחַפִּין וְתִרִי עֶשֶׂר תִּזְרִין. עֲגֹלָתָא. עַל
תִּרִין רַבְרָבִיאוּ וְתוֹרָא לְחַד. וְקִרְיָו יִתְהוֹן לְקֶדֶם מִשְׁכָּנָא:**

— רש"י —

מחפין וכן (ישעי סו, כ) בצבים ובפקדים,
עגלות מכסות קרויות צבים: **וַיִּקְרִיבוּ אוֹתָם
לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן.** שלא קבל משה מידם עד
שנאמר לו מפי המקום. אמר רבי נתן מה
ראו הנשיאים להתנדב כאן בתחלה,
ובמלאכת המשכן לא התנדבו תחלה, אלא
כך אמרו הנשיאים יתנדבו צבור מה
שיתנדבו, ומה שמחסרין אנו משלימין, כיון
שראו שהשלימו צבור את הכל, שנאמר
(שמות לו, ז) והמלאכה היתה דים, אמרו
מעתה מה לנו לעשות, הביאו את אבני
השוחם והמלואים לאפוד ולחשן, לכך
התנדבו כאן תחלה:

(מלכים א' יב, טו): **בַּיּוֹם בָּלֹת מֹשֶׁה לְהִקְיָם.**
ולא נאמר ביום הקים מלמד שכל שבעת ימי
המלואים היה משה מעמידו ומפרקו ובאותו
היום העמידו ולא פרקו, לכך נאמר ביום
בלות משה להקים, אותו היום כלו הקמותיו
וראש חדש ניסן היה, בשני נשרפה הפרה,
בשלישי הוז היתה ראשונה, ובשביעי גלחו:
וְהֵם נְשִׂאֵי הַמִּטָּה. שהיו שוטרים עליהם
במצרים והיו מכים עליהם, שנאמר (שמות כ)
ויכו שוטרי בני ישראל וגו': **הֵם הָעֹמְדִים
עַל הַפְּקָדִים.** שעמדו עם משה ואהרן
כשמונו את ישראל, שנאמר (במדבר 6) ואתכם
יהיו וגו': **שֵׁשׁ עֶגְלֹת צֹב.** אין צב אלא

תפסיד רס"ג

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
לֵאמֹר: וְאָמַר יי לְמֹשֶׁה לְמִימַר:
קַח מֵאֲתֶם וְהִיוּ לְעֹבֵד
אֶת-עֲבֹדַת אֱהֹל מוֹעֵד
וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל-הַלְוִיִּם
אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ: קָבִיל מִנְהוֹן.
וַיְהוֹן. לְמַפְלַח. יֵת פּוֹלְחֵן מִשְׁכָּן זְמָנָא.
וְתַתִּין יְתְהוֹן לְלִיּוֹאִי גֹבֵר כְּמִסַּת
פּוֹלְחָנִיָּה: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-
הָעֹגְלֹת וְאֶת-הַבָּקָר וַיִּתֵּן

(ד) פקאל אללה למוסי קאילא:
(ה) כ'ד'הא מנהם. ותכון
לכ'דמה' כ'בא אלמחצ'ר.
ואדפעהא אלי' כל פריק מן
אלליואניין. חסב כ'דמתהם:
(ו) פאכ'ד' מוסי. אלעגל
ואלבקר. פדפעהא אלי'
אלליואניין: (ז) עגלתין וארבע
בקראת. דפעהא לבני גרשון.
חסב כ'דמתהם: (ח) וארבע עגל.
ות'מאן בקראת. דפע לבני
מררי. חסב כ'דמתהם.
ואלגמיע עלי' יד איתמר. אבן
הרון אלמאמם: (ט) ולבני קהת
לם ידפע שיא. לאן כ'דמה'

אוֹתָם אֶל-הַלְוִיִּם: וְנָסִיב מֹשֶׁה. יֵת עֹגְלָתָא וְיֵת תּוֹרִי. וַיְהִי
יְתְהוֹן לְלִיּוֹאִי: אֵת | שְׁתֵּי הָעֹגְלוֹת וְאֵת אַרְבַּעַת
הַבָּקָר נָתַן לְבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּפִי עֲבֹדָתָם: יֵת תַּרְתִּין
עֹגְלֵן. וְיֵת אַרְבַּעַת תּוֹרִין. יְהִי לְבְנֵי גֵרְשׁוֹן. כְּמִסַּת פּוֹלְחָנִיָּהוּ:
וְאֵת | אַרְבַּע הָעֹגְלוֹת וְאֵת שְׁמֹנֶת הַבָּקָר נָתַן
לְבְנֵי מֶרְרִי כְּפִי עֲבֹדָתָם בְּיַד אִיתְמָר בֶּן-אַהֲרֹן
הַכֹּהֵן: וְיֵת אַרְבַּע עֹגְלֵן. וְיֵת תְּמַנְיָא תּוֹרִין. יְהִי לְבְנֵי מֶרְרִי. כְּמִסַּת
פּוֹלְחָנִיָּהוּ. בְּיַד דְּאִיתְמָר. בֶּר אַהֲרֹן כְּהֵנָּא: ט וְלְבְנֵי קֹהַת לֹא
נָתַן כִּי-עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵיהֶם בַּפֶּתַח יִשְׂאוּ:

— רס"י —

ז כְּפִי עֲבֹדָתָם. שְׁתֵּי מִשָּׂא בְנֵי גֵרְשׁוֹן קַל וְהָאֲדָנִים: ט כִּי עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵיהֶם. מִשָּׂא
מִשְׁלֶמֶרְרִי, שְׁתֵּי נִשְׂאִים הַקֶּרְשִׁים וְהַעֲמוּדִים דְּבַר הַקֹּדֶשׁ הָאֲרוֹן וְהַשְּׁלֶחָן וְגו', לְפִיכָף

תפסיר דס"ג

אלקדס עליהם. ואנמי
יחמלונה עלי אכתאפקה:
(י) ולמא קדם אלמאשראף דשן
אלמד'בת. פי יום מסח וקדמו
קראבינהם בין ידי אלמד'בת:
(יא) פקאל אללה למוסי. שריף
ואחד פי כל יום. יקרב קרבאנה
דשנא לאלמד'בת: (יב) פכאן
אלמקרב. פי אליום אלמאול
קרבאנה נחשון אבן עמינדב
מן סבט יהודה: (יג) ופאן
קרבאנה קצעה מן פצה.

ולבני קהת לא יהב. ארי פולחן קודשא
עליהון. בכתפא נטלין: **ויקריבו
הנשאים את חנפת המזבח
ביום המשח אתו ויקריבו
הנשיאם את-קרבנם לפני
המזבח:** וקריבו רברביא. ית חנופת
מדבחה. ביומא דרביאו יתיה. וקריבו
רברביא. ית קורבנהון לקדם מדבחה:
ויאמר יהוה אל-משה

**נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום וקריבו את-
קרבנם לחנפת המזבח:** ואמר יי למשה. רבא חד ליומא.
רבא חד ליומא. וקריבו ית קורבנהון. לחנופת מדבחה: **ס** **ויהי
המקריב ביום הראשון את-קרבנו נחשון בן-
עמינדב למטה יהודה:** והוה. דמקריב. ביומא קדמא ית
קורבניה. נחשון בר עמינדב לשבטא דיהודה: **יג** **וקרבנו
קערת-כסף אחת שלשים ומאה משקלה**

— רש"י —

תולדותם, אם בסדר המסעות, עד שנאמר
לו מפי הקדוש ברוך הוא וקריבו למסעות,
איש יומו: **יב** **ביום הראשון.** אותו היום נטל
עשר עטרות, ראשון למעשה בראשית,
ראשון לנשיאים וכי, כדאיתא בסדר עולם:
למטה יהודה. יחסו הכתוב על שבטו, ולא
שגבה משבטו והקריב. או אינו אומר למטה
יהודה אלא שגבה משבטו והביא, תלמוד

בכתף ישאו: **ויקריבו הנשאים את חנפת
המזבח.** לאחר שהתנדבו העגלות והבקר
לשאת המשכן, נשאו לבם להתנדב קרבנות
המזבח לחנכו: **ויקריבו הנשיאים את
קרבנם לפני המזבח.** כי לא קבל משה
מידם עד שנאמר לו מפי הגבורה: **יב** **ויקריבו
את קרבנם לחנפת המזבח.** ועדין לא
היה יודע משה היאך יקריבו, אם בסדר

תפסיד רס"ג

וּזְנֵהָ מֵאִיָּה וְתִלְאֲתִין
מִתִּקְאֵל בְּמִתְקָאֵל אֱלֶקְדֵּס.
וְכַרְנוּב פְּצִיָּה וּזְנֵה סַבְעִין
מִתִּקְאֵל. כְּלֹאֲהֵמָּא מְמִלּוּן.
סְמִידָא מִלְתִּינִתָּא בְּדִהֵן לֹאֲלִי
הִדְיָה: (יד) וְדִרְגָּא מִן דִּי־הֵב.
וּזְנֵה עֲשָׂרָה מִתִּקְאֵל מְמִלּוּא
בְּכִיּוּרָא: טו) וְתִיּוּרָא מִן אֲלִי
בְּקֶר. וְכַבְשָׂא וְחִמְלָא אֲבָן סְנִיתָה
לֹאֲלִצְעִידָה: טז) וְעִתּוּדָא מִן
אֱלִמְאֵעִז לֹאֲלִי־כֹהֵה: יז) וְלִדְיָבָח
אֱלִסְלֵאֲמָה בְּקֶרְתִּין. וְכִמְסָה
כְּבֹאֵשׁ וְכִמְסָה עֲתִידָאן.
וְכִמְסָה חִמְלָאן בְּנֵי סְנֵה. תִּדְיָא
קֶרְבָּאן נַחֲשׁוֹן אֲבָן עֲמִינְדָב:

**מִזְרֶק אֶחָד כֹּסֶף שִׁבְעִים
שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם |
מִלֵּאִים סֵלֶת בְּלוּלָה בִּשְׁמֶן
לְמִנְחָה: וְקוּרְבָּנִיהָ מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף**

**חֶדָּא. מֵאָה וְתִלְתִּין סֻלְעִין הָיוּ מִתְקָלָה.
מִזְרֶקָא חֶד דְּכֶסֶף־פָּא. מִתְקָלִיהָ שִׁבְעִין
סֻלְעִין בְּסֻלְעֵי קוּדְשָׁא. תִּרְוִיהוּן מֶלֶן.
סוּלְתָא. דְּפִילָא בְּמִשַּׁח לְמִנְחָתָא:**

**כֶּף אֶחָת עֲשָׂרָה זָהָב
מִלֵּאָה קְטֹרֶת: בְּזָכָא חֶדָּא. מִתְקָלָה
עֲשֶׂר סֻלְעִין הִיא דְּדָהָב מִלֵּאָה קְטֹרֶת**

בּוֹסְמִיָּא: טו) פֶּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־

אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: תּוֹר חֶד בֶּר תּוֹרִי. דְּכֶר חֶד. אֲמַר חֶד

בֶּר שְׁתִּיָּה לְעֹלָתָא: טז) שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחֻטָּאת: צִפִּיר

בֶּר עִזִּין חֶד לְחֻטָּתָא: יז) וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם

אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתּוּדִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׂים

בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קֶרְבֵּן נַחֲשׁוֹן בֶּן־עֲמִינְדָב:

— רס"י —

לֹאֲמַר זֶה קֶרְבֵּן נַחֲשׁוֹן, מִשְׁלֹחַ הַבֵּיא: יג שְׁנֵיהֶם
מִלֵּאִים סֵלֶת. לְמִנְחָת נְדָבָה: יד עֲשָׂרָה
זָהָב. כְּתִרְגוּמוֹ, מִשְׁקַל עֲשֶׂר שֶׁקֶל־הַקֹּדֶשׁ
הָיָה בָּהּ: מִלֵּאָה קְטֹרֶת. לֹא מְצִינוּ קְטֹרֶת
לְיָחִיד וְלֹא עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אֲלָא זֶה בְּלִבָּה,
וְהוֹרָאת שְׁעָה הָיְתָה: טו פֶּר אֶחָד. מִיּוֹחַד
שִׁבְעִיָּדָה: טז שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחֻטָּאת.
לְכַפֵּר עַל קֶבֶר הַתְּהוֹם וְטִמְאַת סִפְק:

זֶלֶק הַדְּקִדּוּק: יג מִזְרֶק אֶחָד כֶּסֶף. מִזְרֶק אֶחָד בֹּא בַּפֶּתַח מִבְּלֵי סְמִיכוֹת וּבְסִפְר יְרוּשְׁלָמִי
כְּתוּב מִזְרֶק קֶמֶץ (מִהֲרִי"ב). וְכֵן הוּא בְּכָל הַתִּיגָאן קֶמֶץ:

תפסיר דס"ג

(יח) פכאן אלמקרב פי אליוס
אלתאני. נתנאל אבן צוער.
שריף יששכר: יט) קרב
קרבאנה קצעה מן פצ'ה
וזנה סבעין מתקאל.
כלאהמא ממלון. סמדיא
מלתותא בדהן לאלהדיה:

ולנכסת קודש־יא תורי תרין. דכרי חמשא
גדי חמשא. אמרין בני שנה חמשא. דין.
קורבנא דנחשון בר עמינדב: פ
ביום השני הקריב נתנאל
בן-צוער נשיא יששכר:
ביום תנינא. קריב נתנאל בר צוער. רב
שבטא דיששכר: יט) הקרב את-

קרבנו קערת-כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם | מלאים סלת בלולה בשמן
למנחה: קריב ית קורבניה מגסתא דכסף חדא. מאה ותלתין
סלעין הוי מתקלה. מזרקא חד דכספא. מתקליה שבועין סלעין בסלעי
קודשא. תרויהון מלן. סולתא. דפילא במשח למנחתא:

— רש"י —

בן יאיר, נתנאל בן צוער השיאן עצה זו:
קערת כסף. מנן אותיותיו בגימטריה
תתק"ל כנגד שנותיו שלאדם הראשון:
שלשים ומאה משקלה. על שם
שכשהעמיד תולדות לקיום העולם בן מאה
ושלשים שנה היה, שנאמר (בראשית כ, ג) ויהי
אדם שלשים ומאת שנה ויולד בןדמונו וגו':
מזרק אחד כסף. בגימטריה תק"כ, על שם
נח שהעמיד תולדות בן ת"ק שנה, ועל שם
עשרים שנה שנגזרה גזרת המבול קודם
תולדותיו, כמו שפרשתי אצל (בראשית ו, ג)
והיו ימיו מאה ועשרים שנה, לפיכך נאמר
מזרק אחד כסף ולא נאמר מזרק כסף אחד,
כמו שנאמר בקערה, לומר שאף אותיות
שלאחד מצטרפות למנין: שבעים שקל.

יט) הקריב נתנאל בן צוער. הקרב את
קרבנו. מה תלמוד לומר הקריב בשבטו
שליששכר, מה שלא נאמר בכל השבטים,
לפי שבא ראובן וערער ואמר די שקדמני
יהודה אחי, אקריב אני אחריו. אמר לו משה
מפי הגבורה נאמר לי שיקריבו כסדר מסען
לדגליהם. לכך אמר הקרב את קרבנו, והוא
חסר יו"ד, שהוא משמע הקרב, לשון צווי,
שמפי הגבורה נצטווה הקרב. ומהו הקריב
הקרב שני פעמים, שבשביל שני דברים זכה
להקריב שני לשבטים אחת שהיו יודעים
בתורה, שנאמר (ד"כ ו' יב, לג) ומבני יששכר
יודעי בינה לעתים, ואחת שהם נתנו עצה
לנשיאים להתנדב קרבנות הללו. וביסודו
ש'לר' משה הדרשן מצאתי אמר רבי פנחס

תפסיר רס"ג

ב כף אחת עשרה זהב

מלאה קטרת: בזבא חדא

מתקלה עשר סלעין היא ודהב מליא

קטרת בוסמיא: כא פר אחד בין

בקר איל אחד פבש-אחד

בין-שנתו לעלה: תור חד בר

תורי. דבר חד. אמר חד בר שתיה

לעלתא: בב שעיר-עזים אחד

לחטאת: צפיר בר עזין חד לחטאת: כג ולזבח השלמים

בקר שנים אילים חמשה עתדים חמשה פבשים

בני-שנה חמשה זה קרבן נתנאל בין-צוער:

ולנכסת קודש-יא תורי תרין. דברי חמשה גדי חמשה. אמרין בני

שנא חמשה. דין: קורבנא דנתנאל בר צוער: פ כד ביום

השלישי נשיא לבני זבולן אליאב בין-חלן:

(כ) ודרגא מן דיהב. וזנה עשרה
מתיאקיל ממלווא בכורא:
(כא) ותזרא מן אלבקר.
וכבשא וחמלא אבן סנתה
לאמצעידה: (כב) ועתודא מן
אלמאעז לאלד'כוח: (כג) ולד'בח
אלסלאמה בקרתין. וכ'מסה
כבאש וכ'מסה עתדאן.
וכ'מסה חמלאן בני סנה. תדי
קרבאן נתנאל אבן צוער:
(כד) פכאן אלמקרב פי אליום

• רש"י •

יעקב: כז שעיר עזים. לכפר על מכירת
יוסף, שנאמר בו (שם לז, לא) וישחטו שעיר
עזים: כג ולזבח השלמים בקר שנים. כנגד
משה ואהרן, שנתנו שלום בין ישראל
לאביהם שבשמים: אילים עתדים פבשים.
שלישה מינים כנגד כהנים ולוים וישראלים,
וכנגד תורה נביאים וכתובים. שלש חמשות
כנגד חמשה חמשין, וחמשת הדברות
הכתובין על לוח אחד, וחמשה הכתובין על
השני. עד כאן מיסודו שלר' משה הדרשן:

כנגד שבעים אמות שיצאו מבניו:
כ כף אחת. כנגד התורה שנתנה מידו
של הקדוש ברוך הוא: **עשרה זהב.** כנגד
עשרת הדברות: **מלאה קטרת.** גימטריה
של קטרת תרי"ג מצות, ובלבד שתחליף
קו"ף בד"ל על ידי א"ת ב"ש ג"ר ד"ק:
כא **פר אחד.** כנגד אברהם, שנאמר בו
(בראשית יב, יז) ויקח בן בקר: **איל אחד.** כנגד
יעקב (שם כז, יג) ויקח את האיל וגו': **פבש**
אחד. כנגד יעקב (שם ל, מ) והכשבים הפריד

תפסיר דס"ג

אלת'אלת'. אליאב אבן חלן.
שריף זבולון: כהן ופאן
קרבאנה קצעה מן פצ'ה.
וזנהא מאיה ות'לאת'ין
מתקאל במתקאל אלקדס.
וכרנוב פצ'ה וזנה סבעין
מתקאל. פלאהמא ממלון.
סמדיא מלתות בדהן לאלהדייה:
כו) ודרגא מן ד'הב. וזנה
עשרה מתאקיל ממלונא
בכ'ורא: כז) ות'ורא מן
אלבקר. וכבשא וחמלא אבן
סנתה לאלצעידה: כח) ועתודא
מן אלמאעז לאלד'כזה:
כט) ולד'בח אלסלאמה
בקרתיין. וכ'מסה כבאש

ביומא תליתא. רבא לבני זבולון.
אליאב בר חלון: כהן קרבנו
קערת-כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם | מלאים
סלת בלולה בשמן
למנחה: קורבניה מגסתא דכסף
חדא. מאה ותלתין סלעין הוי מתקלה.
מזרקא חד דכספא. מתקליה שבעין
סלעין בסלעי קודשא. תרויהון מלן.

סולתא. דפילא במשח למנחתא: כו) כהן אחת עשרה זהב
מלאה קטרת: בזפא חדא. מתקלה עשר סלעין היא דדהב
מליא קטרת בוסמיא: כז) פר אחד בין-בקר איל אחד
כבש-אחד בין-שנתו לעלה: תור חד בר תורי. דכר חד,
אמר חד בר שתיה לעלתא: כח) שעיר-עזים אחד
לחטאת: צפיר בר עזין חד לחטאת: כט) ולזבח
השלמים בקר שנים אילים חמשה עתידים

— רש"י —

שכבר הזכיר שמו והקרבנות, ובשאר שלא
נאמר בהן הקריב, נופל עליהן לשון זה נשיא
לבני פלוני, אותו היום היה הנשיא המקריב
לשבת פלוני:

כד ביום השלישי נשיא וגוי. ביום השלישי
היה נשיא המקריב לבני זבולן, וכן כלם,
אבל בנתנאל שנאמר בו הקריב נתנאל, נופל
אחריו הלשון לומר נשיא יששכר, לפי

תפסיד רס"ג

חֲמִשָּׁה כִּבְשִׁים בְּנֵי-שָׁנָה

חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב

בֶּן-חֵלֹן: וּלְנִכְסֵת קוֹדֶשֶׁיָא תוֹרִי

תִּרִין. דְּכִרִי חֲמִשָּׁא גְדִי חֲמִשָּׁא. אֲמַרִין בְּנֵי

שָׁנָה חֲמִשָּׁא. דִּין. קוֹרְבָנָא דְאֱלִיאָב בֶּר

חֵלֹן: פ ספרי תימן ל בִּיּוֹם

הָרְבִיעִי נָשִׂיא לְבָנֵי רְאוּבֵן

אֱלִיעֶזֶר בֶּן-שְׂדִיאוֹר: בְּיוֹמָא

רְבִיעָא. רָבָא לְבָנֵי רְאוּבֵן. אֱלִיעֶזֶר בֶּר

שְׂדִיאוֹר: לֹא קָרְבָנוֹ קָעֶרֶת-

כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה

מִשְׁקָלָהּ מִזְרֶק אֶחָד כֶּסֶף

שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיָהֶם | מְלֵאִים

סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה: קוֹרְבָנִיהּ מְגִשָּׁתָא דְכֶסֶף

חָדָא. מָאָה וּתְלָתִין סֵלַעִין הָיוּ מִתְקָלָהּ. מִזְרֶקָא חָד דְכֶסֶף. מִתְקָלָהּ

שִׁבְעִין סֵלַעִין בְּסֵלַעִי קוֹדֶשׁ. תְּרוּיָהוֹן מֶלֶךְ. סוּלְתָא. דְּפִילָא בְּמִשַּׁח

לְמִנְחָתָא: לִבְּרָא אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת:

בְּזָכָא חָדָא. מִתְקָלָהּ עֶשֶׂר סֵלַעִין הִיא דְּדָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת בּוֹסְמִיָא:

לִבְּרָא אֶחָד בֶּן-בָּקָר אֵיל אֶחָד כִּבְשִׁי-אֶחָד

בֶּן-שָׁנָתוֹ לָעֹלָה: תוֹר חָד בֶּר תוֹרִי. דְּכִר חָד. אֲמַר חָד בֶּר

שְׁתֵּיָהּ לָעֹלָתָא: לִבְּרָא שְׂעִיר-עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: עֶפִיר בֶּר

עִזִּין חָד לְחַטָּאת: לִבְּרָא וּלְזִבַּח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם

וְכִמְסָה עֲתִידָאן. וְכִמְסָה חֲמֵלָאן בְּנֵי סָנָה. הָדִיא קָרְבָּאן אֱלִיאָב אֲבִן חֵלֹן: (ל) פְּכָאן אֲלִמְקָרָב פִּי אֱלִיּוֹם אֲלִדָּאָבֵע. אֲלִיעֶזֶר אֲבִן שְׂדִיאוֹר. שְׂרִיף רְאוּבֵן: (לֹא) קָרְבָּאָנָה קִצְעָה מִן פְּצִיָה. וְזִנְהָא מֵאִידָהּ וְתִלְאֵתִין מִתְקָאֵל. וְכִרְנוּב פְּצִיָה. וְזִנְה סִבְעִין מִתְקָאֵל בְּמִתְקָאֵל אֲלִקְדָּס. כְּלֵאָה־מָא מִמְלוּוֹן. סְמִידָא מִלְתּוֹת בְּדִהֵן לְאִלְהֵיָהּ: (לִב) וְדִרְגָּא מִן דִּי־הֵב. וְזִנְה עֶשְׂרֵה מִתְאֲקִיל מִמְלוּוָא בְּכִיּוֹרָא: (לִג) וְתִיּוֹרָא מִן אֲלִבְקָר. וְכִבְשָׁא וְחֲמֵלָא אֲבִן סְנִתָּה לְאִלְעִידָהּ: (לִד) וְעִתּוֹד מִן אֲלִמְאֵעִז לְאִלְדִּיָּכּוּדָהּ: (לִה) וְלִדְּבַח אֲלִסְלָאָמָה בְּקָרְתִּין.

תפסיר דס"ג

וכ'מסה כפאש וכ'מסה
 עתדאן. וכ'מסה חמלאן בני
 סנה. תדיא קרבאן אליצור
 אבן שדיאור: לו) פכאן
 אלמקרב פי אליוס אלכיאמס.
 שלומיאל אבן צורישידי שרף
 שמעון: לו) וכאן קרבאנה
 קצעה מן פצ'ה. וזנהא מאיה
 ות'לאתין מתקאל. וכ'רנוב
 פצ'ה. וזנה סבעין מתקאל
 במתקאל אלקדס. כלאהמא
 ממלוון. סמדיא מלתות בדהן
 לאלהדייה: לח) ודרגא מן
 דיהב. וזנה עשרה מתאקיל
 ממלווא בכורא: לט) ותזרא
 מן אלפקר. וכפשא וחמלא
 אבן סנתה לאלצעידה:

אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְדִים
חֲמִשָּׁה כִּבְשִׁים בְּנֵי־שֵׁנָה
חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיצוֹר
בֶּן־שְׂדִיאוֹר: וּלְנִכְסֵת קוּדְשִׁיא
 תוֹרֵי תִרְיָן. דְּכִרֵי חֲמִשָּׁא גְדֵי חֲמִשָּׁא.
 אֲמֵרִין בְּנֵי שֵׁנָה חֲמִשָּׁא. דִּין קוּרְבָּנָא
 דְּאֱלִיצוֹר בֶּר שְׂדִיאוֹר: **פ** **לֹו בְיוֹם**
הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לְבְנֵי שְׁמַעוֹן
שְׁלֹמִיאֵל בֶּן־צוּרִישְׁדִּי:
 בְּיוֹמָא חֲמִישָׁאָה. רַבָּא לְבְנֵי שְׁמַעוֹן.
 שְׁלֹמִיאֵל בֶּר צוּרִישְׁדִּי: **לֹו קָרְבָּנוֹ**
קִעֶרֶת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים

וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מִלֵּאִים סֵלֶת בְּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה: קוּרְבָּנִיה מְגִסְתָּא דְכֶסֶף חָדָא. מָאָה וּתְלָתִין
 סְלַעִין הֵוִי מִתְקָלָהּ. מִזְרָקָא חַד דְּכֶסֶף. מִתְקָלִיה שִׁבְעִין סְלַעִין בְּסְלַעִי
 קוּדְשָׁא. תִּרְוִיהוֹן מְלִין. סוּלְתָא. דְּפִילָא בְּמִשַּׁח לְמִנְחָתָא: **לֹו כֶּרֶף**
אַחַת עֶשְׂרֵה זֶה מִלֵּאָה קְטוֹרֶת: בְּזָפָא חָדָא. מִתְקָלָהּ
 עֶשֶׂר סְלַעִין הִיא דְּדַהֲב מְלִיא קְטוֹרֶת בּוֹסְמִיא: **לֹו פֶּרֶךְ אֶחָד**
בֶּן־בְּקָר אֵיל אֶחָד כִּבְשִׁ־אֶחָד בֶּן־שֵׁנָתוֹ
לְעֹלָה: תוֹר חַד בֶּר תוֹרֵי. דְּכֶר חַד. אֲמַר חַד בֶּר שְׁתִּיָּה לְעֹלָתָא:

תפסיר רס"ג

מ) ועתוד מן אלמאעז
 לאלד'כזה: מא) ולד'בח
 אלסלאמה בקרתין. וכ'מסה
 חמלאן בני סנה. הד'א קרבאן
 שלומיאל אבן צורישדי:
 מב) וכאן אלמקרב פי אליוס
 אלסאדס. אליסף אבן דעואל.
 שריף גד: מג) וכאן קרבאנה
 קצעה מן פצ'ה. וזנהא מאיה
 ות'לאיתין מתקאל. וכ'רנוב
 פצ'ה. וזנה סבעין מתקאל
 במתקאל אללקדס. פלאהמא
 ממלוון. סמא מלתות בדהן
 לאלהדייה: מד) ודרגא מן
 דיהב. וזנה עשרה מתאקיל
 ממלווא בכ'ורא: מה) ות'ורא
 מן אלבקר. וכבשא וחמלא

שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
 צִפִּיר בַּר עֵזִין חֵד לְחַטָּתָא: **מא** וּלְזֶבֶח
 הַשְּׁלָמִים בֶּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
 חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה
 כִּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה
 זֶה קָרְבַּן שְׁלָמִיאל בֶּן־
 צוּרִישְׁדִּי: וּלְנִכְסֵת קוֹדֶשֶׁת תּוֹרִי
 תָּרִין. דְּכָרִי חֲמִשָּׁה גְּדֵי חֲמִשָּׁה. אֲמָרִין
 בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה. דִּין. קוֹרְבָּנָא דְּשְׁלֹמִיאל
 בַּר צוּרִישְׁדִּי: **פ** **(ששי)** **מב** בֵּינֹם
 הַשְּׁשִׁי נָשִׂיא לְבְנֵי גֵד
 אֲלִיסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: בִּיּוֹמָא

שְׁתִּיתָא. רַבָּא לְבְנֵי גֵד. אֲלִיסָף בַּר דְּעוּאֵל: **מג** קָרְבָּנוֹ
 קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ
 מִזָּרֶק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
 שְׁנֵיהֶם | מִלֵּאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה:
 קוֹרְבָּנִיה מִגִּסְתָּא דְּכֶסֶף חָדָא. מֵאָה וּתְלָתִין סְלַעִין הֲוֵי מִתְקָלָהּ. מִזָּרְקָא
 חֵד דְּכֶסֶפָּא. מִתְקָלִיה שִׁבְעִין סְלַעִין בְּסְלַעֵי קוֹדֶשֶׁת. תְּרוּיָהוֹן מְלֵן.
 סוּלְתָא. דְּפִילָא בְּמִשַּׁח לְמִנְחָתָא: **מד** כֶּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב
 מִלֵּאָה קְטֹרֶת: בְּזָפָא חָדָא. מִתְקָלָה עֶשְׂרֵה סְלַעִין הֵיא דְּדָהָב
 מִלֵּיא קְטֹרֶת בּוֹסְמִיא: **מה** פֶּר אֶחָד בֶּן־בֶּקָר אֵיל אֶחָד

תפסיר דס"ג

אבן סנתה לאלצעידה:
 (מו) ועתוד מן אלמאעז
 לאלד'כנה: (מו) ולד'בח
 אלסלאמה בקרתין. וכ'מסה
 כבאש וכ'מסה עתדאן.
 וכ'מסה חמלאן בני סנה. הדא
 קרבאן אליסף אבן דעואל:
 (מח) פכאן אלמקרב פי אליוס
 אלסאבע. אלישמע אבן
 עמיהוד. שריף אפרים:
 (מט) וכאן קרבאנה קצעה מן
 פצ'ה. וזנהא מאיה ות'לאותין
 מתקאל. וכ'רנוב פצ'ה. וזנה
 סבעין מתקאל במתקאל
 אלקדס. כלאהמא ממלון.
 סמא מלתות בדהן לאלהדייה:
 (נ) ודרגא מן דיהב. וזנה עשרה

כַּבֵּשׁ-אֶחָד בֶּן-שְׁנָתוֹ לְעֹלָה:
 תֹּור חֹד בֶּר תֹּורִי. דְּכַר חֹד. אִמֵּר חֹד בֶּר
 שְׁתִּיָּה לְעֹלָתָא: ^{מז} שְׁעִיר-עִזִּים
 אֶחָד לְחַטָּאת: צִפִּיר בֶּר עִזִּין חֹד
 לְחַטָּתָא: ^{מז} וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים
 בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה
 עֶתְדִים חֲמִשָּׁה כִּבְשִׁים
 בְּנֵי-שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
 אֱלִיסָף בֶּן-דְּעוּאֵל: ^{מז} וּלְנִכְסֹת
 קוֹדֶשֶׁת תֹּורִי תִרִין. דְּכַרִּי חֲמִשָּׁה גְדֵי
 חֲמִשָּׁה. אִמֵּרִין בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה. דִּין:
 קוֹרְבָּנָא דְּאֱלִיסָף בֶּר דְּעוּאֵל:

בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לְבְנֵי שְׁבִיעִי בְּסִפְרֵי תִּמְנָן ^{מז} אֶפְרַיִם בֶּן-עַמִּיהוּד: בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה. רַבָּא

לְבְנֵי אֶפְרַיִם. אֱלִישָׁמַע בֶּר עַמִּיהוּד: ^{מט} קָרְבָּנוֹ קֶעֱרַת-כֶּסֶף
 אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
 שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מִלֵּאִים
 סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה: קוֹרְבָּנִיהּ מְגִסְתָּא דְּכֶסֶף
 חָדָא. מֵאָה וּתְלָתִין סְלַעִין הִוִּי מִתְקָלָהּ. מִזְרָקָא חֹד דְּכֶסֶף. מִתְקָלָהּ
 שִׁבְעִין סְלַעִין בְּסִלְעֵי קוֹדֶשֶׁת. תְּרוּיָהוֹן מִלָּן. סוּלְתָא. דְּפִילָא בְּמִשַּׁח
 לְמִנְחָתָא: ^נ כֶּרֶף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מִלֵּאָה קְטוֹרֶת:
 בְּזָפָא חָדָא. מִתְקָלָהּ עֶשֶׂר סְלַעִין הִיא דְּדָהָב מִלֵּאָה קְטוֹרֶת בּוֹסְמִיא:

תפסיד רס"ג

מתאקיל ממלואא בכ'ורא:
 נא) ות'ורא מן אל'בקר.
 וכבשא וחמלא אבן סנתה
 לאל'צעידה: נב) ועתוד מן
 אלמאעז לאל'ד'כזה:
 נג) ולד'בח אלסלאמה בקרתין.
 וכ'מסה כפאש וכ'מסה
 עתדאן. וכ'מסה חמלאן בני
 סנה. הד'א קרבאן אלישמע
 אבן עמיהוד: נד) כפאן
 אלמקרב פי אליוס אלתיאמן
 גמליאל אבן פדהצור. שריף
 מנשה: נה) וכפאן קרבאנה
 קצעה מן פצ'ה. וזנהא מאיה
 ות'לאתין מתקאל במתקאל
 אל'קודס. וכ'רנוב פצ'ה וזנה
 סבעין מתקאל. כלאהמא
 ממלון. סמ'דא מלתות ב'ד'הן
 לאל'הדייה: נו) ודרגא מן ד'הב.

אֶחָד פֶּרֶךְ אֶחָד בֶּן־בָּקָר אֵיל
 אֶחָד כֹּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ
 לַעֲלֹה: תֹּזֶר חֵד בַּר תֹּזִיר. דְּכַר חֵד.
 אָמַר חֵד בַּר שְׁתֵּיהּ לַעֲלֹתָ:
 שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאתָ:
 עֶפִיר בַּר עִזִּין חֵד לַחֲטָאתָ: וּלְזֹבַח
 הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
 חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה
 כֹּבֶשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה
 קֶרְבֵּן אֱלִישְׁמַע בֶּן־עַמִּיהוּד:
 וּלְנִכְסֵת קוֹדֶשֶׁיָא תֹזִיר תִּרְיִן. דְּכַרִּי חֲמִשָּׁא
 גְּדִי חֲמִשָּׁא. אֲמָרִין בְּנֵי שָׁנָא חֲמִשָּׁא. דִּין.
 קוֹרְבָנָא דְאֱלִישְׁמַע בַּר עַמִּיהוּד: פ

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לְבָנִי מִנְּשָׁה גְּמִלְיָאל בֶּן־
 פְּדָהצֹר: בַּיּוֹמָא תְּמִינָאָה. רַבָּא לְבָנִי מִנְּשָׁה. גְּמִלְיָאל בַּר פְּדָהצֹר:
 קֶרְבָּנוֹ קְעֶרֶת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
 מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בִּשְׁקָל
 הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מִלֵּאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בִּשְׁמֶן
 לְמִנְחָה: קוֹרְבָנִיהּ מְגִסְתָּא דְכֶסֶף חֲדָא. מֵאָה וּתְלָתִין סְלַעִין הֲוִי
 מִתְקָלָהּ. מִזְרָקָא חֵד דְכֶסֶף־פֶּא. מִתְקָלִיהּ שִׁבְעִין סְלַעִין בְּסְלַעִי קוֹדֶשֶׁא.
 תְּרוּיָהוּן מְלֵן. סוּלְתָא. דְּפִילָא בְּמִשַּׁח לְמִנְחָתָא: בַּר פֶּרֶךְ אַחַת

תפסיר דס"ג

וזנה עשרה מִתְּאֵקִיל מִמְּלוּוָא
בְּכִיּוֹרָא: (זו) וְתִיּוֹרָא מִן אֵלֶבֶקֶר.
וְכַבֵּשׂא וְחִמְלָא אַבְנֵי סְנֵתָה
לְאַלְעֵידָה: (נח) וְעֵתוּדָא מִן
אַלְמָאעִז לְאַלְדִּיכּוּה: (נט) וְלִדְבַח
אַלְסְלָאמָה בְּקִרְתִּין. וְכִמְסָה
כְּבֹאֵשׁ וְכִמְסָה עֵתוּדָא.
וְכִמְסָה חִמְלָאן בְּנֵי סְנֵת. הָדָא
קִרְבָּאן גְּמִלְיָאֵל אַבְנֵי פְדֵה־צוּר:
(ס) פְּכָאן אֵלֶמְקֻרֵב פִּי אֱלֹהִים
אַלְתָּאסֶע. אֲבִידִן אַבְנֵי גִדְעוּנִי.
שְׂרִיף בְּנִימִין: (סא) קִרְבָּאנָה
קִצְעָה מִן פְּצִיָּה. וְזִנְהָא מֵאִידָה
וְתִלְאֲתִין מִתְּקָאֵל. וְכִרְנוֹב
סִבְעִין מִתְּקָאֵל בְּמִתְּקָאֵל
אַלְקָדִס. כְּלֵאמָר מִמְּלוּוָן.
סְמִידָא מִלְתּוֹת בְּדִהֵן לְאַלְהֵי־יִהּ:

עֶשְׂרֵה זָהָב מִלֵּאָה קְטֹרֶת:
בְּזָכָא חֲדָא. מִתְּקֵלָה עֶשֶׂר סְלַעִין הִיא
דְּדָהָב מִלֵּאָה קְטֹרֶת בּוֹסְמִיא:
פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אֵיל
אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ
לְעֹלָה: תּוֹר חֵד בַּר תּוֹרִי. דְּכַר חֵד,
אֲמַר חֵד בַּר שְׁתִּיָּה לְעֹלָתָא:
שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחֻטָּאת:
עֶפִיר בַּר עִזִּין חֵד לְחֻטָּא: בֶּט וְלִזְבַּח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה
כֶּבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה

זֶה קִרְבֵּן גְּמִלְיָאֵל בֶּן־פְּדֵה־צוּר: וּלְנִכְסֵת קוּדְשֵׁיא תּוֹרִי
תְּרִין. דְּכַרִּי חֲמִשָּׁא גְּדִי חֲמִשָּׁא. אֲמִרִין בְּנֵי שָׁנָא חֲמִשָּׁא. דִּין. קוּרְבָּנָא
דְּגְמִלְיָאֵל בַּר פְּדֵה־צוּר: פ ס בִּיּוֹם הַתְּשִׁיעִי נָשִׂיא לְבְנֵי
בְנִימִן אֲבִידִן בֶּן־גִּדְעוּנִי: בִּיּוֹמָא תְּשִׁיעָאָה. רַבָּא לְבְנֵי
בְנִימִין. אֲבִידִן בַּר גִּדְעוּנִי: סא קִרְבָּנֹו קִעֲרֵת־כֶּסֶף אַחַת
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מִלֵּאִים
סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה: קוּרְבָּנִיהָ מְגֻשָּׁתָא דְּכֶסֶף
חֲדָא. מֵאָה וּתְלָתִין סְלַעִין הִיא מִתְּקֵלָה. מִזְרָקָא חֵד דְּכֶסֶף־פֶּא.

תפסיד רס"ג

סב) וְדָרְגָא מִן דִּי־הֵב, וְזִנְה
עֲשֵׂרָה מִתִּיאָקִיל מְמִלּוּזָא
בְּכִיּוֹרָא: סג) וְתִזְרָא מִן
אַלְבָּקָר, וְכַבֵּשָׂא וְחִמְלָא אֲבָן
סְנִיתָה לְאַלְעֵי־דָה: סד) וְעִתּוּדָא
מִן אֱלִמְאֵעִז לְאַלְדִּי־כּוּה:
סה) וְלִדְבַח אֱלִסְלָאִמָּה
בְּקִרְתִּין, וְכִמְסָה כַּבֵּשׂא
וְכִמְסָה עִתּוּדָא, וְכִמְסָה
חִמְלָאן בְּנֵי סְנֵה, תִּדְא קֶרְבָּאן
אֲבִידִין אֲבָן גִּדְעוּנִי: סו) כַּכָּאן
אַלְמִקְרֵב כִּי אֱלִיּוֹם אֱלֵעֲשֵׂר,
אַחִיעֶזֶר אֲבָן עֲמִישְׁדִּי, שְׂרִיף
דָּן: סז) וְכָאן קֶרְבָּאֲנָה קֶצְעָה
מִן פְּצִיָּה, וְזִנְהָ מֵאִיָּה

מִתְקַלִּיָּה שְׁבַעִין סְלַעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא.
תְּרוּיָהוֹן מֶלֶךְ, סוּלְתָא, דְּפִילָא בְּמִשְׁחָ
לְמִנְחָתָא: סב) כֶּרֶךְ אַחַת עֶשְׂרֵה
זֶהָב מְלֵאָה קִטְרֶת: בְּזָפָא
חֲדָא, מִתְקַלִּיָּה עֶשֶׂר סְלַעִין הִיא דְּדִהֵב
מְלֵיא קִטְרֶת בּוֹסֻמִּיא: סג) פֶּרֶךְ אֶחָד
בֶּן־בֶּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־
אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֵלָה: תוֹר
חֵד בֶּר תוֹרִי, דְּכֶר חֵד, אֲמַר חֵד בֶּר שְׁתִּיָּה
לְעֵלְתָא: סד) שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד
לְחֻטָּאת: עֶפִיר בֶּר עִזִּין חֵד לְחֻטָּאתָא:

סה) וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים בֶּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה
עֵתִדִּים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה
קֶרְבֵּן אֲבִידִין בֶּן־גִּדְעוּנִי: וְלִנְכַסֶּת קוּדְשִׁיא תוֹרִי תִרִין, דְּכִרִי
חֲמִשָּׁא גְדִי חֲמִשָּׁא, אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָא חֲמִשָּׁא, דִּין, קוּרְבָּנָא דְּאֲבִידִין בֶּר
גִּדְעוּנִי: פ) בִּיּוֹם הָעֵשִׂירִי נָשִׂיא לְבָנֵי דָן אַחִיעֶזֶר
בֶּן־עֲמִישְׁדִּי: בִּיּוֹמָא עֲשִׂירָאָה, רַבָּא לְבָנֵי דָן, אַחִיעֶזֶר בֶּר
עֲמִישְׁדִּי: סז) קֶרְבָּנוֹ קֶעֶרֶת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שְׁבַעִים שְׁקָל
בְּשִׁקָל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה: קוּרְבָּנִיָּה מְגֻסְתָּא דְּכֶסֶף חֲדָא, מֵאָה וְתִלְתִּין

תפסיר דס"ג

וּתְלַאֲתִין מִתְקָאל וְכִרְנוֹב
פְּצִי' וּזְנָה סִבְעִין מִתְקָאל
בְּמִתְקָאל אֱלֻקִּדָּס. כְּלֹאֲהֻמָּא
מִמְלֻוּן. סְמִדָּא מִלְתּוּת בְּדִהּ
לְאַלְהֻדִּיָּה: (סח) וְדִרְגָּא מִן
דְּהֵב. וּזְנָה עֲשָׂרָה מִתְקָאִיל
מִמְלֻוּא בְּכִזְרָא: (סט) וְתִזְרָא
מִן אֱלֻבְקָר. וְכַבְשָׂא וְחִמְלָא
אֲבָן סְנֵתָה לְאַלְצֻעִידָה:
(ע) וְעִתּוּדָא מִן אֱלֻמָּאֻז
לְאַלְדִּיָּכּוּה: (עא) וְלִדְבַח
אֱלֻסְלָמָה בְּקֻרְתִּין. וְכִמְסָה
כְּבֹאֵשׁ וְכִמְסָה עִתּוּדָא.
וְכִמְסָה חִמְלָאן בְּנֵי סְנֵה. הִדְרָא
קֻרְבָּאן אַחִיעֶזֶר אֲבָן עֲמִישְׁדִּי:
(עב) כְּכָאן אֱלֻמְקֻרְבַּ פִּי אֱלִיּוֹם
אַלְחָאֲדִי עֲשֶׂר. פֻּגְעִיאל אֲבָן
עֲכָרָן. שְׂרִיף אֲשֶׁר: (עג) וְכָאן
קֻרְבָּאֲנָה קֻצְעָה מִן פְּצִיָּה.
וּזְנָהָא מֵאִידָה וּתְלַאֲתִין

סִלְעִין הָיוּ מִתְקָלָה. מִזְרְקָא חֵד דְּכִסְפָּא.
מִתְקָלִיָּה שִׁבְעִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא.
תִּרְוִיהוֹן מֶלֶךְ. סוּלְתָא. דְּפִילָא בְּמִשַּׁח
לְמִנְחָתָא: סח **כֹּף אֶחָת עֲשָׂרָה
זָהָב מְלֹאָה קְטֹרֶת:** בְּזָפָא
חֵדָא. מִתְקָלָה עֲשֶׂר סִלְעִין הִיא דְּדֵהָב
מְלֵיא קְטֹרֶת בּוֹסְמִיא: סט **פֶּרֶא אֶחָד
בֶּן־בָּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־
אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה:** תוֹר
חֵד בֶּר תוֹרִי. דְּכֵר חֵד. אֲמַר חֵד בֶּר שְׁתִּיָּה
לְעֹלָתָא: ע **שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד
לְחֻטָּאת:** צִפִּיר בֶּר עִזִּין חֵד לְחֻטָּתָא:
עא **וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְדִים**

**חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קֻרְבָּן
אַחִיעֶזֶר בֶּן־עֲמִישְׁדִּי:** וּלְנִכְסֵת קוּדְשִׁיא תוֹרִי תִרְיָן. דְּכֵרִי
חֲמִשָּׁא גִדִּי חֲמִשָּׁא. אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָא חֲמִשָּׁא. דִּין. קוּרְבָּנָא דְאַחִיעֶזֶר בֶּר
עֲמִישְׁדִּי: פ **(שְׁבִיעִי) עַב בְּיוֹם עֲשֹׁתִי עֲשֶׂר יוֹם נָשִׂיא
לְבְנֵי אֲשֶׁר פֻּגְעִיאל בֶּן־עֲכָרָן:** בְּיוֹם חֵד עֲשֶׂר יוֹמִין. רָפָא
לְבְנֵי אֲשֶׁר. פֻּגְעִיאל בֶּר עֲכָרָן: עג **קֻרְבָּנוֹ קֶעֶרֶת־כֶּסֶף
אֶחָת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מִלֵּאִים**

תפסיד רס"ג

סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן

לְמִנְחָה: קֹרֶבְנִיהַ מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף

חֲדָא. מֵאָה וּתְלָתִין סְלַעִין הֵי מִתְקָלָה.

מִזְרְקָא חֵד דְּכֶסֶף. מִתְקָלִיה שְׁבַעִין

סְלַעִין בְּסַלְעֵי קֹדֶשׁ. תְּרוּיָהוּן מְלֵן.

סֹלֶתָא. דְּפִילָא בְּמִשַּׁח לְמִנְחָתָא:

עֵד בָּרַךְ אַחַת עֶשְׂרֵה זֶה־ב

מִלֵּאָה קְטֹרֶת: בִּזְכָּא חֲדָא.

מִתְקָלָה עֶשֶׂר סְלַעִין הִיא דְּדֶהֱב מְלֵא

קְטֹרֶת בּוֹסֶמֶי: עֵד פֶּר אֶחָד בֶּן־

בֶּקֶר אֵיל אֶחָד כָּבֶשׂ־אֶחָד

בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: תֹּר חֵד בֶּר

תֹּרִי. דְּכֶר חֵד. אִמֵּר חֵד בֶּר שְׁתִּיָּה

לְעֹלָתָא: עֵד שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד

לְחֻטָּאת: צִפִּיר בֶּר עִזִּין חֵד לְחֻטָּאתָא: עֵד וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים

בֶּקֶר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה

כָּבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קֶרְבֵּן פִּגְעִיָּאל בֶּן־

עֶכְרֹן: וּלְנִכְסֵת קֹדֶשׁ תֹּרִי תִרִין. דְּכֶרִי חֲמִשָּׁא גְדִי חֲמִשָּׁא.

אִמֵּרִין בְּנֵי שָׁנָא חֲמִשָּׁא. דִּין. קֹרֶבְנָא דְּפִגְעִיָּאל בֶּר עֶכְרֹן: פ

עֵד בְּיוֹם שְׁנַיִם עֶשֶׂר יוֹם נָשִׂיא לְבָנִי נִפְתָּלִי

אַחִירֵע בֶּן־עֵינָן: בְּיוֹם תְּרִי עֶשֶׂר יוֹמִין. רָבָא לְבָנִי נִפְתָּלִי.

אַחִירֵע בֶּר עֵינָן: עֵט קֶרְבָּנוֹ קֶעֱרַת־כֶּסֶף אַחַת

מִתְקָא. וְכִרְנוּב פְּצִיָּה. וְזִנָּה

סְבַעִין מִתְקָא. בְּמִתְקָא

אֶלְקָדֶס. כְּלִאֲהֻמָּא מְמִלּוּן.

סְמָדָא מִלְתּוּת בְּדֶהֱן לְאַלְהֵיָּה:

עַד) וְדִרְגָּא מִן דִּי־הֵב. וְזִנָּה

עֶשְׂרֵה מִתְאֲקִיל מְמִלּוּא

בְּכִזְרָא: עַד) וְתִזְרָא מִן

אַלְבָּקֶר. וְכַבְשָׂא וְחִמְלָא אֲבִן

סְנִתָּה לְאַלְעֵידָה: עו) וְעִתּוּד

מִן אֶלְמָאֵעוֹ לְאַלְדִּיָּכּוּה:

עו) וְלִדְיָבַח אֶלְסִלָּמָה בְּקֶרֶתִין.

וְכִמְסָה כְּבִאֲשׁ וְכִמְסָה

עֶתְדָאן. וְכִמְסָה חִמְלָאן בְּנֵי

סְנִתָּה. תִּדְיָא קֶרְבָּאן פִּגְעִיָּאל

אֲבִן עֶכְרֹן: עַד) כְּכָאן אֶלְמִקְרֶב

פִּי יוֹם אֶתְנִי עֶשֶׂר יוֹמָא.

אַחִירֵע אֲבִן עֵינָן. שְׁרִיף נִפְתָּלִי:

עַט) וְכָאן קֶרְבָּאֲנָה קֶצַעָה מִן

פְּצִיָּה. וְזִנָּה־מָאִיָּה וְתִלְאֲתִין

תפסיר דס"ג

מתקאל. וכ'רנוב פצ'ה. וזנה
סבעין מתקאל במתקאל
אלקדס. כלאהמא ממלון
סמדיא מלתות בדהן לאלהדייה:
(פ) ודרגא מן ד'הב. וזנה עשרה
מתקאל ממלון בכ'ורא:
(פא) ות'ורא מן אלבקר.
וכבשא וחמלא אבן סנתה
לאמצעידה: (פב) ועתוד מן אל'
מאעז לאלד'כונה: (פג) ולד'בח
אלסלאמה בקרתין. וכ'מסה
חמלאן בני סנה. הדא קרבאן
אחירע אבן עינן: (פד) הדא
גמלה דשן אלמד'בת. פי יום

שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרֶק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים
שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם |
מִלֵּאִים סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
לְמִנְחָה: קוֹרְבָנִיה מְגֻשָּׁתָא דְכֶסֶף
חָדָא. מֵאָה וּתְלָתִין סְלַעִין הָיוּ מִתְקָלָה.
מִזְרֶקָא חֵד דְכֶסֶף. מִתְקָלִיה שִׁבְעִין
סְלַעִין בְּסְלַעֵי קוֹדֶשׁ. תְּרוּיָהוּן מְלֵן.
סוּלְתָא. דְּפִילָא בְּמִשַּׁח לְמִנְחָתָא: פ כֶּרֶךְ
אֶחָת עֶשְׂרֵה זָהָב מִלֵּאָה

קִטְרֶת: בְּזָכָא חָדָא. מִתְקָלָה עֶשֶׂר סְלַעִין הִיא דְדֶהָב מִלֵּאָה קִטְרֶת
בּוֹסְמִיָּא: פא פֶּרֶךְ אֶחָד בֶּן־בָּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ-
אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: תוֹר חֵד בֶּר תוֹרִי. דְּכֶר חֵד. אִמֵּר חֵד
בֶּר שְׁתִּיָּה לְעֹלָתָא: פב שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: צְפִיר
בֶּר עִזִּין חֵד לְחַטָּתָא: פג וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם
אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה
חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אַחִירֵע בֶּן־עֵינָן: ולנכסת קודש'שא
תוֹרִי תְּרִין. דְּכֶרִי חֲמִשָּׁה גְּדֵי חֲמִשָּׁה. אִמֵּרִין בְּנֵי שָׁנָא חֲמִשָּׁה. דִּין.
קוֹרְבָנָא דְאַחִירֵע בֶּר עֵינָן: פ דָּ זֹאת | חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ
בְּיוֹם הַמִּשָּׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל

— רש"י —

פד ביום המִשָּׁח אֹתוֹ. בו ביום שִׁנְמִשָּׁח תחלה ואחר כך הקריב. או אחרי המִשָּׁח
הקריב, ומה אני מקיים אחרי המִשָּׁח, שִׁנְמִשָּׁח לאחר זמן, ולא בא ללמד ביום המִשָּׁח אלא

תפסיד רס"ג

**קַעֲרֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
מִזְרְקֵי-כֶסֶף שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה
כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה:**

דָּא חֲנוּכַּת מִדְּבָחָא. בְּיוֹמָא דְרַבִּיאוּ יְתִיה.
מִן רַבְרָבִי יִשְׂרָאֵל. מְגִסִּי כֶסֶף תַּרְתָּא
עֲשִׂרִי. מִזְרְקֵי כֶסֶף תְּרֵי עֶשְׂרִי. בְּזִפִּי
דְדַהָבָא תַרְתָּא עֲשִׂרִי: פה **שְׁלֹשִׁים**
וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאֶחָת כֶּסֶף
וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כָּל

מסת. מן אשראף בני אסראיל.
מן קצאע אלפציה אתני עשר.
ומן כראנב אלפציה אתני
עשר ומן ד'רוג אלדהב אתני
עשר: פה) כל קצעה מן מאיה
ות'לאותין מתקאל פציה. וכל
כירנוב מן סבעין. פדאלך
גמיע פציה' אלאואני. אלפין
וארבע מאיה' מתקאל
במתקאל אלקודס: פו) ודרוג
אלדהב אתני עשר ממלוה
בכירא. כל דרג מן עשרה

**כֶּסֶף הַכֵּלִים אֶלְפִים וָאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ: מֵאָה וּתְלָתִין סִלְעִין הָיוּ מֵתְקָלָהּ. דְּמִגִּסְתָּא חָדָא דְכֶסֶף.
וְשִׁבְעִין דְּמִזְרְקָא חָד. כָּל כֶּסֶף מְנִיָּא. תְּרִין אֶלְפִין וָאַרְבַּע מֵאָה בְּסִלְעֵי
קוּדְשָׁא: פו **כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים-עֶשְׂרֵה מְלֵאֹת
קִטְרֹת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכֹּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
כָּל-זָהָב הַכַּפּוֹת עֲשָׂרִים וּמֵאָה: בְּזִפִּי דְדַהָבָא תַרְתָּא****

— רס"י —

לומר שנמשח ביום, כשהוא אומר (ויקרא ז, לו) **כָּל כֶּסֶף הַכֵּלִים וגו'.** למדך שהיו כלי
המקדש מכונים במשקלן, שוקלן אחד אחד
ושוקלן בלן באחד, לא רבה ולא מעט:
פּו **כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה.** למה נאמר,
לפי שנאמר כף אחת עשרה זָהָב, היא
שלושה, ומשקלה עשרה שקלים שלכסף או
אינו אלא כף אחת שלכסף ומשקלה עשרה
שקלי זָהָב, ושקלי זָהָב אין משקלם שוה
לשלכסף, תלמוד לומר כפות זָהָב, שלושה

לומר שנמשח אתם, למדנו שנמשח ביום, ומה
תלמוד לומר ביום המשח אתו, ביום שנמשח
הקריב: **קַעֲרֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה.** הם הם
שהתנדבו ולא ארע בהם פסול: פכ **שְׁלֹשִׁים**
וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאֶחָת וגו'. מה תלמוד
לומר, לפי שנאמר שלשים ומאה משקלה,
ולא פרש באיזו שקל, לכך חזר ושנאה כאן,
וכלל בכלל כל כסף הכלים בשקל הקדש:

וזלך הדקדוק: פה **הַקְּעָרָה.** הקו"ף בשוא לבד בכל התיגאן:

תפסיר דס"ג

מִתְאַקִּיל בְּמִתְקָאֵל אֱלֹקִדָּס.
פִּדְאֵלְדִּי גָמִיעַ אֲנִיָּה דְהֵב
אֱלֹדְרוּג מֵאִיָּה וְעִשְׂרִין
מִתְקָאֵל: (פז) וְגָמִיעַ בְּקָר אֶל־
צְעִידָה אֲתִנִּי עֶשֶׂר וְאַלְכַבָּאש
אֲתִנִּי עֶשֶׂר. וְאַלְחִמְלָאן בְּנֵי
סְנָה. אֲתִנִּי עֶשֶׂר וְאַלְבָּר
מַעְהֶם. וְאַלְעֲתָדָאן אֲתִנִּי עֶשֶׂר
לְאֵלֶּי־כֹהֵ: (פח) וְגָמִיעַ בְּקָר
דְּבַח אֱלֹסְלָאמָה. אַרְבַּעַה
וְעִשְׂרִין רִת'. וְסִתִּין כַּבֵּשׂ וְסִתִּין
עֲתוּד. וְסִתִּין חֲמֹל בְּנֵי סְנָה.
הִדְא דִּשְׁן אֱלִמְדִּבַּח. בַּעַד
מֵא מִסַּח: (פט) וְכֹאֵן אֲדִיא דְכִל
מוֹסִי. אֱלִי כִּבָּא אֱלִמְחֲצִיר
לִיכְלֵם. יִסְמַע אֱלִצוֹת

עֶשְׂרֵי מִלִּין קְטָרַת בּוֹסְמִיָּא. מִתְקַל עֶשֶׂר
סְלַעִין. הָוִי מִתְקָלָה דְּבִזְכָּא בְּסַלְעִי
קוּדְשָׁא. כָּל דְּהֵב בְּזִכְיָא מֵאָה וְעִשְׂרִין:
מַפְטִיר **כָּל-הַבָּקָר לַעֲלֹה**
שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים אֵילִם
שְׁנֵים-עָשָׂר כִּבְשִׂים בְּנֵי-
שָׁנָה שְׁנֵים עָשָׂר וּמִנְחָתָם
וּשְׁעִירֵי עִזִּים שְׁנֵים עָשָׂר
לְחֻטָּאת: כָּל תּוֹרֵי לַעֲלֹתָא תִּרִּי
עֶשֶׂר תּוֹרִין. דְּכִרִין תִּרִּי עֶשֶׂר אֲמָרִין בְּנֵי
שָׁנָא. תִּרִּי עֶשֶׂר וּמִנְחָתָהוֹן. וְצִפְרִי בְּנֵי
עִזִּי. תִּרִּי עֶשֶׂר לְחֻטָּאת: **כָּל וְכָל בָּקָר |**

זֶבַח הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילִם
שְׁשִׁים עֶתְדִים שְׁשִׁים כִּבְשִׂים בְּנֵי-שָׁנָה שְׁשִׁים
זֹאת חֲנוּכַּת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הַמִּשְׁחָא אֲתוּ: וְכָל. תּוֹרֵי
לְנִכְסֵת קוּדְשָׁא. עֶשְׂרִין וְאַרְבָּעָה תּוֹרִין. דְּכִרִי שְׁתִּין גְּדִי שְׁתִּין. אֲמָרִין
בְּנֵי שָׁנָא שְׁתִּין. דָּא חֲנוּכַּת מִדְּבָחָא. בְּתֵר דְּרַבִּיאוּ יִתִּיה: **פֶּט וּבָבָא**
מֹשֶׁה אֶל-אַהֲל מוֹעֵד לְדַבֵּר אֲתוּ וַיִּשְׁמַע
אֶת-הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹו מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר

— רש"י —

הָיוּ: פֶּט וּבָבָא מֹשֶׁה. שְׁנֵי כְּתוּבִים ה' אֱלֹו מֵאֲהֵל מוֹעֵד, וְהוּא חוּץ לְפָרְכָת, הַמְּכַחֲשִׁים זֶה אֶת זֶה, בָּא שְׁלִישִׁי וְהִכְרִיעַ וּכְתוּב אֶחָד אֹמֵר (שְׁמוֹת כה, כג) וְדִבְרַתִּי אֲתָךְ בֵּינֵיהֶם. כְּתוּב אֶחָד אֹמֵר (ויקרא 6, 6) וַיִּדְבֹּר מֵעַל הַכַּפֹּרֶת, בָּא זֶה וְהִכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם, מֹשֶׁה

זֶלֶק הַדְּקָדוּק: פֶּט מִדְּבַר אֱלֹו. מִשְׁפָּטוֹ מִתְּדַבֵּר (מִדְּרָ"ב):

תפסיד רס"ג

על-ארן העדת מבין שני

הכרבים וידבר אליו: וכד

עליל משה. למשכן ומנא למללא

עמיה. ושמע ית קלא דמתמלל עמיה.

מעלוי כפורתא דעל ארונא דסהדותא. מבין תרין פרוביא.

ומתמלל עמיה: פ פ פ

ס קנו פיסוקים סימן עמוס

— רש"י —

היה נפסק, ולא היה יוצא חוץ לאהל:
מדבר. כמו מתדבר, כבודו של מעלה לומר
בן מדבר בינו לבין עצמו, ומשה שומע
מאליו: וידבר אליו. למעט את אהרן מן
הדברות:

חסלת פרשת נשא

בא אל אהל מועד ושם שומע את הקול
הבא מעל הכפרת: מבין שני הפרובים.
הקול יוצא מן השמים לבין שני הפרובים
ומשם יצא לאהל מועד: וישמע את הקול.
יכול קול נמוך, תלמוד לומר את הקול, הוא
הקול שנדבר עמו בסיני, וכשמגיע לפתח

ברכה ראשונה שקודם ההפטרות

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם. אשר בחר, בנביאים טובים. ורצה
בדבריהם, הנאמרים באמת. ברוך אתה יהוה. הבוחר בתורה,
במשה עבדו, וב ישראל עמו. ובנביאי, האמת והצדק: (אמן)

הפטרות דנשא

בשופטים סימן י"ג

ויהי איש אחד מצרעה ממשפחת הדני ושמו מנוח

ואשתו עקרה ולא ילדה: והוה גברא חד מצרעה.

מזרעית דן, ושמה מנוח. ואתתיה עקרא, ולית לה ילד: ב וירא

מִלֵּאד־יְהוָה אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִנֵּה־נָא
 אֶת־עַקְרָהּ וְלֹא יִלְדָּתָּ וְהָרִיתָ וְיִלְדָּתָּ בֶּן׃ וְאַתְּ חַוִּי מִלֵּאכָא
 דִּי, לְאַתְתָּא. וַאֲמַר לָהּ. הָא כְּעֵן אֶת עַקְרָא, וְלִית לֶיד וְלֵד. וְתַעֲדֵן,
 וְתִלְיֵדִין בֶּר׃ ג וְעַתָּה הַשְׁמֵרִי נָא וְאַל־תִּשְׁתִּי יֵין וְשֹׁכֵר
 וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טָמְא׃ וּבְעֵן, אֶסְתַּמְרִי כְּעֵן. וְלֹא תִשְׁתֵּן, חֲמַר
 חֲדַת וְעַתִּיק. וְלֹא תִיכְלִין, כָּל מִסָּאב׃ ד כִּי הִנֵּךְ הָרָה וְיִלְדָּתָּ בֶּן
 וּמִזְרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ כִּי־נִזְיֹר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנֶּעַר
 מִן־הַבֶּטֶן וְהוּא יַחַל לְהוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃
 אַרִי הָא אֶת מַעֲדִיא, וְתִלְיֵדִין בֶּר. וּמִסְפָּר, לָא יַעֲבֹר עַל רִישִׁיהָ. אַרִי
 נִזְיָרָא דִּי. יְהִי רַבִּיא, מִן בִּטְנָא. וְהוּא. יִשְׁרִי. לְמַפְרָק יַת יִשְׂרָאֵל, מִיָּדָא
 דְּפִלִּשְׁתִּינִי׃ ה וְתִבָּא הָאִשָּׁה וְתֹאמַר לְאִשָּׁהּ לֵאמֹר אִישׁ
 הָאֱלֹהִים בָּא אֵלַי וּמְרִאָהּ כְּמִרְאָה מִלֵּאד־הָאֱלֹהִים נִזְרָא
 מְאֹד וְלֹא שְׁאַלְתִּיהוּ אִי־מִנָּה הוּא וְאַת־שְׁמוֹ לֹא־הִגִּיד
 לִי׃ וְאַתָּת אַתְתָּא. וְאַמְרַת לְבַעֲלָהּ, לְמִימַר. נְבִיא דִּי, אַתָּא לְוֹתִי.
 וְחֻזְיָה. כְּחִזּוֹ מִלֵּאכָא דִּי, חֲסִין לְחֻדָּא. וְלֹא שְׁאַלְתִּיהָ, אִי מִדִּין הוּא. וְיַת
 שְׁמִיָּהּ, לָא חֻי לִי׃ וַיֹּאמֶר לִי הִנֵּךְ הָרָה וְיִלְדָּתָּ בֶּן וְעַתָּה
 אֶל־תִּשְׁתִּי׃ וַיֵּן וְשֹׁכֵר וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טָמְאָה כִּי־נִזְיֹר
 אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנֶּעַר מִן־הַבֶּטֶן עַד־יוֹם מוֹתוֹ׃ וַאֲמַר לִי. הָא
 אֶת מַעֲדִיא, וְתִלְיֵדִין בֶּר. וּבְעֵן. לָא תִשְׁתֵּן, חֲמַר חֲדַת וְעַתִּיק. וְלֹא
 תִיכְלִין, כָּל מִסָּאב. אַרִי נִזְיָרָא דִּי, יְהִי רַבִּיא. מִן בִּטְנָא, עַד יוֹם מוֹתִיהָ׃
 וַיַּעֲתֵר מְנוּחַ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדוֹנִי אִישׁ הָאֱלֹהִים
 אֲשֶׁר שְׁלַחַת יְבוֹא־נָא עוֹד אֵלַיְנוּ וְיִזְרְנוּ מַה־נַּעֲשֶׂה לְנֶעַר
 הַיּוֹלֵד׃ וְצִלִּי מְנוּחַ. קָדָם יי, וַאֲמַר. בְּבָעוּ יי. נְבִיא דִּי, דְּשִׁלַּחְתָּא. יְתִי
 כְּעֵן עוֹד, לְוֹתְנָא. וְיִלְפִנָּא. מָא נַעֲבִיד, לְרַבִּיא דִּיתִילִיד׃ וַיִּשְׁמַע

הָאֱלֹהִים בְּקוֹל מְנוּחַ וַיָּבֹא מִלֵּאדָּה הָאֱלֹהִים עוֹד
 אֶל-הָאִשָּׁה וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בַּשָּׂדֶה וּמְנוּחַ אִשָּׁה אֵין עִמָּה:
 וְקָבִיל יי, עֲלוֹתֶיהָ דְּמְנוּחַ. וְאַתָּה מִלֵּאכָא דִּי עוֹד, לֹות אֶתְתָּא. וְהִיא,
 יִתְבָּא בְּחֻקְלָא. וּמְנוּחַ בַּעֲלָהּ, לִית עִמָּה: ט וְתַמְהֵר הָאִשָּׁה וְתַרְנַן
 וְתַגִּיד לְאִשָּׁה וְתֹאמַר אֵלָיו הִנֵּה נִרְאָה אֵלַי הָאִישׁ
 אֲשֶׁר-בָּא בַיּוֹם אֵלָי: וְאֹחֲיָא, אֶתְתָּא. וְדִהֲטַת, וְחֻיָּאת לְבַעֲלָהּ.
 וְאִמְרַת לִיה. הָא אֶתְחֹזִי לִי, גְּבָרָא. דְּאַתָּא בְּיוֹמָא דִּיכִי, לֹותִי: י וְיִקָּם
 וַיֵּלֶךְ מְנוּחַ אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ וַיָּבֹא אֶל-הָאִישׁ וַיֹּאמֶר לוֹ
 הֵאתָה הָאִישׁ אֲשֶׁר-דִּבַּרְתָּ אֶל-הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אָנִי: יקם.
 וַאֲזַל מְנוּחַ, בְּתַר אֶתְתִּיה. וְאַתָּא, לֹות גְּבָרָא. וְאִמְרַת לִיה. הֵאתָ גְּבָרָא,
 דְּמִלִּילְתָּא עִם אֶתְתָּא, וְאִמְרַת אָנָּא: יא וַיֹּאמֶר מְנוּחַ עֲתָה יָבֹא
 דְּבָרִיד מַה-יְהִיָּה מִשְׁפַּט-הַנֶּעֱר וּמַעֲשָׂהּ: וְאִמְרַת מְנוּחַ. כָּעֵן,
 יִתְקִימוֹן פְּתֻגְמָךְ. מָא יְהִי, דְּחֹזִי לְרַבִּינָא, וּמָא נַעֲבִיד לִיה: יב וַיֹּאמֶר
 מִלֵּאדָּה יְהוָה אֶל-מְנוּחַ מְכַל אֲשֶׁר-אִמְרַתִּי אֶל-הָאִשָּׁה
 תִּשְׁמַר: וְאִמְרַת מִלֵּאכָא דִּי, לְמְנוּחַ. מְכַל, דְּאִמְרַת לְאֶתְתָּא,
 תִּסְתַּמַּר: יג מְכַל אֲשֶׁר-יֵצֵא מִגֶּפֶן הַיִּין לֹא תֹאכַל וַיִּין
 וְשֹׁכֵר אֶל-תִּשְׁתֵּי וְכָל-טִמְאַה אֶל-תֹּאכַל כָּל
 אֲשֶׁר-צִוִּיתִיָּה תִשְׁמַר: מְכַל דִּיפּוֹק מִגֶּפֶן דְּחִמְרָא, לֹא תִיכּוֹל.
 וְחִמְרָא חֲדַת וְעֵתִיק, לֹא תִשְׁתֵּי. וְכָל מִסָּאב, לֹא תִיכּוֹל. כָּל דְּפִקִּידְתָּהּ,
 תִּטַּר: יד וַיֹּאמֶר מְנוּחַ אֶל-מִלֵּאדָּה יְהוָה נַעֲצָרָה-נָא אוֹתָךְ
 וְנַעֲשֵׂה לְפָנֶיךָ גְּדִי עֲזִים: וְאִמְרַת מְנוּחַ, לְמִלֵּאכָא דִּי. נִיחּוֹד כָּעֵן
 יִתַּךְ. וְנַעֲבִיד קְדָמְךָ, גְּדִיָּא בַר עֲזִי: טו וַיֹּאמֶר מִלֵּאדָּה יְהוָה

זֶלֶק הַדְּקָדוֹק: יא מַה-יְהִיָּה. תִּיבַת 'יְהִי' בַּמֶּאֲרָכָה (בְּתִיגָאן וּבִירוּשָׁלַיִם):

אֶל־מְנוּחַ אִם־תַּעֲצֹנִי לֹא־אֲכַל בְּלַחֲמֶךָ וְאִם־תַּעֲשֶׂה
 עָלַי לִיהוֹה תַּעֲלֶנָּה כִּי לֹא־יָדַע מְנוּחַ כִּי־מִלֶּאךָ יְהוֹה
 הוּא: וְאָמַר מִלֶּאכָא דִּי, לְמְנוּחַ. אִם תִּיחַדְנָנִי, לֹא אֵיכּוֹל בְּלַחֲמֶךָ. וְאִם
 תַּעֲבִיד עֲלֵתָא. קָדָם יִי, תִּסְקַנָּה. אָרִי, לֹא יָדַע מְנוּחַ. אָרִי מִלֶּאכָא דִּי,
 הוּא: ^{טז} וַיֹּאמֶר מְנוּחַ אֶל־מִלֶּאךָ יְהוֹה מִי שְׂמֵךְ כִּי־יָבֹא (כ'
 דבריד) דְּבִרְךָ וְכַבְדְּנוּךָ: וְאָמַר מְנוּחַ. לְמִלֶּאכָא דִּי, מִן שְׂמֵךְ. אָרִי
 יתְקִימוּן פִּתְגָמְךָ, וְנִקְרַנְךָ: ^{יז} וַיֹּאמֶר לוֹ מִלֶּאךָ יְהוֹה לָמָּה זֶה
 תִּשְׁאַל לְשָׁמִי וְהוּא (כ' פלאי) פִּלִּי: וְאָמַר לִיה, מִלֶּאכָא דִּי. לָמָּה
 דָּנָן, אֵת שְׂאִיל לְשָׁמִי. וְהוּא מְפָרֵשׁ: ^{יח} וַיִּקַּח מְנוּחַ אֶת־גְּדֵי הָעֹזִים
 וְאֶת־הַמִּנְחָה וַיַּעַל עַל־הַצֹּר לִיהוֹה וּמִפְּלֹא לַעֲשׂוֹת
 וּמְנוּחַ וְאַשְׁתּוֹ רֹאִים: וְנָסִיב מְנוּחַ. יֵת גְּדִיָּא בַר עֲזִי, וְיֵת תְּקַרְבָּתָא.
 וְאַסִּיק עַל טַנְרָא, קָדָם יִי. וּמְפָרֵשׁ לְמַעַבְד. וּמְנוּחַ וְאַתְתִּיָּה, חֲזֹן: ^{יט} וַיְהִי
 בַּעֲלוֹת הַלֵּהב מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ הַשְּׁמִימָה וַיַּעַל מִלֶּאךָ־יְהוֹה
 בַּלֵּהב הַמִּזְבֵּחַ וּמְנוּחַ וְאַשְׁתּוֹ רֹאִים וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם
 אֲרָצָה: וְהוּא בְּמַסַּק שְׁלֵהבִיתָא. מֵעַלְוֵי מַדְבָּחָא, לְצִית שְׁמִיָּא. וְסֻלִּיק
 מִלֶּאכָא דִּי, בְּשִׁלְהוֹבִית מַדְבָּחָא. וּמְנוּחַ וְאַתְתִּיָּה, חֲזֹן. וְנִפְּלוּ עַל אִפְּיָהוֹן,
 עַל אֲרָעָא: ^כ וְלֹא־יִסַּף עוֹד מִלֶּאךָ יְהוֹה לְהִרְאָה אֶל־מְנוּחַ
 וְאֶל־אַשְׁתּוֹ אִזּוּ יָדַע מְנוּחַ כִּי־מִלֶּאךָ יְהוֹה הוּא: וְלֹא אוֹסִיף
 עוֹד, מִלֶּאכָא דִּי. לְאַתְחֻזָּא, לְמְנוּחַ וְאַתְתִּיָּה. בְּכִין, יָדַע מְנוּחַ. אָרִי
 מִלֶּאכָא דִּי, הוּא: ^{כא} וַיֹּאמֶר מְנוּחַ אֶל־אַשְׁתּוֹ מוֹת נָמוּת כִּי
 אֱלֹהִים רָאִינוּ: וְאָמַר מְנוּחַ. לְאַתְתִּיָּה, מָמַת נָמוּת. אָרִי מִלֶּאכָא דִּי,
 חֲזִינָא: ^{כב} וְתֹאמַר לוֹ אַשְׁתּוֹ לוֹ חֲפִץ יְהוֹה לְהַמִּיתָנוּ

זֶלֶק הַדְּקָדוֹק: ^{יט} מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ. בַּפִּשְׁטָא אַחַת בְּתִיגָאן כַּמְנַהֲג וּבִירוּשָׁלַיִם, וְהִיא מַלְרַע:

לֹא-לֶקַח מִיָּדְנוּ עֹלָה וּמִנְחָה וְלֹא הִרְאֵנוּ אֶת-כָּל-אֱלֹהִים
וּכְעַתְּ לֹא הִשְׁמִיעֵנוּ בְּזֹאת: וְאָמַרְתָּ לִיהוָה אֶתְּתִיה. אֵלֹו רַעְוֹא קָדָם
יְיָ דְנִמּוּת לֹא קָבִיל מִנָּא, עֲלֹתָא וּמִנְחָתָא. וְלֹא אַחֲזִינָא, יֵת כָּל אֱלִין.
וּבַעֲדֵן פּוֹן, לֹא אֲשַׁמְעָנָא, בְּהָדָא: כַּג וּתְלֵד הָאִשָּׁה בֵּין וּתְקַרָא
אֶת-שְׁמוֹ שְׁמִשׁוֹן וַיִּגְדֵּל הַנֶּעַר וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה: וַיִּלֵּידַת
אֶתְתָא, בֶּר. וּקְרַת יֵת שְׁמִיה, שְׁמִשׁוֹן. וּרְבָא רַבִּיָּא, וּבְרַכִּיה, יְיָ:

מנהג השאמי להוסיף פסוק זה:

כַּג וּתְחַל רִיחַ יְהוָה לְפַעֲמוֹ בְּמִנְחָה-דָּן בֵּין צִרְעָה וּבֵין אֲשִׁתְּאֵל:
וְשָׂרִיאת רִיחַ גְּבוּרָא, מִן קָדָם יְיָ. לְתַקְפוּתִיה, בְּמִשְׁרִית דָּן, בֵּין צִרְעָה, וּבֵין אֲשִׁתְּאֵל:

(גְּאֵלָנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קִדּוּשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרִקְנָא. יְיָ צְבָאוֹת, שְׁמִיה. קִדִּישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קִדִּישָׁא. דִּי לְעִילָא, חֵיא וְקִימָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלָם,
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא:

זֶלֶק הַדְּקָדוּק: כַּג וַיִּגְדֵּל הַנֶּעַר וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה: ע"כ הַפְּטָרָה בְּנוֹסַחאוֹת יִשְׁנוֹת. וְכ"כ הַרְמַב"ם
ז"ל, וְעִיקַר:

תפסיר רס"ג

דוד לזמנת שבת
ושני וחמישי

בהעלתך

ח א וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
תְּכַלִּימָא: (ב) מִד הַרְוֹן וְקָל לָהּ. מוֹסִי
אֲדִיא אֲסַרְגַּת אֲלִסְרָג. פְּאֵלִי
ב דִּבֶּר אֶל-אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהִעָלְתָּךְ אֶת-
הַנֹּרֹת אֶל-מֹול פְּנֵי הַמִּנְוֹרָה יֹאִירוּ שְׁבַעַת הַנֹּרוֹת:

— רש"י —

ח ז בְּהִעָלְתָּךְ. לְמִזָּה נִסְמְכָה פִּרְשֵׁת הַמִּנְוֹרָה עִמָּהֶם בְּחִנְכָּה, לֹא הוּא וְלֹא שְׁבָטוֹ, אָמַר לוֹ
לְפִרְשֵׁת הַנְּשִׂאִים, לְפִי שְׁכָשְׂרָאָה אַהֲרֹן הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲזִיק, שְׁלָךְ גְּדוּלָּה
חִנְכַּת הַנְּשִׂאִים חֲלָשָׁה דַּעֲתוֹ, שְׁלֹא הָיָה מְשַׁלְּהֶם, שְׁאֲתָה מְדָלִיק וּמַטִּיב אֶת הַנֹּרוֹת: